Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў КП(б)Б

СЬНЕЖАНЬ 5 1932 г. № 271 (4523)

Год выданьня XVI

... т. НОЛІНУ ... (Зьв.—І)

Сёньня ў нумары

Пастанова СНК СССР і ЦК УсеКП(б) (1 стар.).

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ — Да тэрміну выканаць плян збожжазагатовак — справа гонару бальшавікоў БССР. ГРЫНГЛАЗ — Павышаць баяздольнасьць вясковай ячэйкі (2 стар.). ШАПІРА — Савецкія Эдысоны (3 стар.).

АБ РАБОЧЫМ СНАБЖЭНЬНІ НА ФАБРЫЦЫ «ПРАЦА» — Пастанова сакратарыяту ЦК КП(б)Б (3 стар.).

КАРЭСПАНДЭНЦЫІ: ТУРЭЦКІ — Аб апартуністычных «шырмах» і размагнічанасьці кіраўнікоў (1 стар.). Я. Ю. — Панцялей і певень (3 стар.). ЗАРУБЕЖНЫ — Лепшы памочнік у барацьбе за прамфінплян (3 стар.).

Навучыць ячэйку сыстэматычна, рознастайнымі формамі і метадамі весьці бальшавіцкую работу ў масах (2 стар.).

ЗА МЯЖОЙ: Генэрал Шлейхэр стварыў новы ўрад (1 стар.).

Яўрэйскія пагромы ў Польшчы (4 стар.).

ПАСТАНОВА СНК СССР і ЦК УсеКП(б)

СНК СССР і ЦК УсеКП(б) ПАСТАНАЎЛЯЮЦЬ:

1. У сувязі з тым, што Татарская АССР і Маскоўская вобласьць выканалі датэрмінова ўстаноўлены для іх СНК СССР і ЦК УсеКП(б) гадавы плян збожжазагатовак як у цэлым, так і па асобных культурах і забясьпечылі сябе насеньнем для яравой сяўбы,—з сучаснага моманту дазволіць калгасам, калгасьнікам і працоўным аднаасобнікам Татарскай АССР і Маскоўскай вобласьці праводзіць бесьперашкодна продаж свайго збожжа (мукой, зернем, печаным хлебам) як дзяржаўным і каапэрацыйным арганізацыям, так і на рынках і станцыях Татрэспублікі і Маскоўскай вобласьці.

2. Папярэдзіць калгасы, калгасьнікаў і аднаасобнікаў астатніх абласьцей, краёў і рэспублік, што ім таксама будзе дана, згодна пастанове СНК Саюзу ССР і ЦК УсеКП(б) ад 6 мая 1932 г., права бесьперашкоднага гандлю сваім збожжам раней устаноўленага СНК і ЦК УсеКП(б) тэрміну, г. зн. раней 15-га студзеня 1933 году, калі ў гэтых абласьцях, краёх і рэспубліках гадавы плян збожжазагатовак будзе выканан датэрмінова з забесьпячэньнем насеньня для яравой сяўбы.

3. Папярэдзіць калгасы, калгасьнікаў і аднаасобнікаў, што ў абласьцях, краёх і рэспубліках, ня выканаўшых гадавога пляну збожжазагатовак і не забясьпечыўшых сябе насеньнем для яравой сяўбы, калгасны гандаль збожжам дапушчан ня будзе, а таксама папярэдзіць іх аб тым, што гандаль збожжам у гэтых абласьцях, краёх і рэспубліках будзе прасьледвацца як спэкуляцыя, згодна пастанове ЦВК і СНК ад 22 жніўня 1932 году.

Старшыня СНК СССР В. МОЛАТАЎ (СКРАБІН).

Сакратар ЦК УсеКП(б) І. СТАЛІН.

2 сьнежня 1932 г.

Да тэрміну выканаць плян збожжазагатовак —справа гонару бальшавікоў БССР

Збожжазагатоўкі ў гэтым годзе праходзяць ва ўмовах узрослай актыўнасьці мас калгаснага сялянства. Сотні калгасаў БССР перавыканалі свае пляны і паказалі ўзор ажыцьцяўленьня сваіх абавязкаў перад дзяржавай. Машына - трактарныя станцыі перавыканалі свае заданьні па збожжы, зьявіўшыся сапраўднымі арганізатарамі калгаснай вытворчасьці.

Аднак, выключна-спрыяючыя ўмовы для праведзеньня збожжазагатовак гэтага году не скарыстаны ўсімі нашымі арганізацыямі. Загатоўкі па рэспубліцы праходзяць нездавальняюча. Да 1 сьнежня здана збожжа 64,4 проц. гадавога заданьня, а разам з насенпазыкай — 55,4 проц. Ня гледзячы на тое, што ад пачатку збожжазагатовак прайшло амаль 5 месяцаў, БССР выканала толькі каля паловы агульнага пляну. Чым можна тлумачыць такое становішча?

Плян першай паловы кампаніі выконваўся ў асноўным за лік МТС і перадавых калгасаў, без асаблівых намаганьняў загатоўчага апарату. Апошні ў радзе выпадкаў ператварыўся ў тэхнічнага прыёмшчыка збожжа. Арганізацыяй загатовак ён не займаўся, пакінуў па-за ўвагай аднаасобны сэктар, спадзяючыся на стыхійны прыток чырвоных абозаў.

Бязьдзейнасьць загатоўчага апарату і апартуністычны спакой раду раённых арганізацый, якія ня з볼елі спалучыць збожжазагатоўкі з іншымі с.-г. кампаніямі, былі выкарыстаны кулацка-заможнымі элемэнтамі. Кулакі і заможнікі адкрыта сабатавалі выкананьне цьвёрдых заданьняў, разбазарвалі збожжа на рынку, праз сваю агентуру агітавалі сярод адсталай часткі калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў. У паасобных раёнах і сельсаветах супраціўленьне клясава-варожых элемэнтаў ня сустрэла належнага адпору. Падмена ў радзе выпадкаў масавай работы голым адміністраваньнем у адносінах да серадлякоў яшчэ больш спрыяла кулацкім манэўрам.

Толькі гэтым можна тлумачыць тэй факт, што да 1 сьнежня кулацка-заможныя гаспадаркі выканалі 38,1 проц. заданьня (апошні тэрмін скончыўся 20 верасьня), а працоўныя аднаасобнікі ў парадку самаабавязацельстваў здалі 56,9 проц. пляну.

Зараз, калі МТС скончылі здачу збожжа, калі ў [illegible] раёнаў калгасны сэктар перавыканаў пляны, ліквідацыя адставаньня аднаасобнага сэктару і перамаганьне кулацкага сабатажу набываюць рашаючае значэньне. Без разгортваньня масавай работы і шчыльнага спалучэньня яе з рашучым наступленьнем на клясава-варожыя элемэнты і іх агентуру, без рашучага ўдару па зрыўшчыках загатовак — мы не забясьпечым своечасовага выкананьня пляну.

Збожжазагатоўкі зьяўляюцца арэнай вострай клясавай барацьбы: на ходзе іх правяраецца баяздольнасьць нашага нізавога партыйнага і савецкага апарату.

Рад фактаў, прыведзеных у «Зьвяздзе» ў карэспандэнцыях з Дрысенскага, Крычаўскага, Рэчыцкага, Пухавіцкага і інш. раёнаў, сыгналізуюць аб тым, што ў паасобных зьвеньнях нізавога апарату агенты кулака праводзяць яго лінію, што некаторыя работнікі сталі рупарам клясавага ворага.

Карэспандэнцыі, зьмешчаныя ў «Зьвяздзе» аб разбазарваньні збожжа калгасамі Дрысенскага і Жлобінскага раёнаў, гавораць аб тым, што ў некаторыя калгасы пралезьлі кулакі і заможнікі, якія распальваюць рвацкія мясьніцкія тэндэнцыі, вядуць падрыўную работу ўнутры калгасу, разбазарваюць збожжа і спэкулююць ім на рынку.

Трэба гнаць з радоў партыі і савецкага апарату, прыцягнуць да суровай адказнасьці ўсіх тых, хто дапамагае кулацтву зрываць загатоўкі, хто, страціўшы клясавую пільнасьць, скрозь пальцы глядзіць на манэўры кулака, на спэкуляцыю збожжам наперакор законам ураду, хто зросься з клясава-варожым элемэнтам.

Важнейшае значэньне ў справе ўзмацненьня тэмпаў збожжазагатовак набывае пастанова СНК СССР і ЦК УсеКП(б) ад 2 сьнежня аб дазволе прадаваць збожжа на рынках у Татарскай АССР і Маскоўскай вобласьці, якія да тэрміну выканалі гадавыя пляны збожжазагатовак.

У сваёй пастанове СНК і ЦК папярэджваюць усе калгасы, калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў усіх рэспублік і абласьцей, што і яны атрымаюць права гандляваць збожжам, калі іх рэспубліка або вобласьць выканае да тэрміну гадавы плян збожжазагатовак і забясьпечыць насеньнем яравую сяўбу.

У тых-жа абласьцях і рэспубліках, дзе плян ня выконваецца, гандаль збожжам забараняецца і будзе прасьледвацца, як спэкуляцыя.

Гэта пастанова павінна быць шырока папулярызавана сярод працоўных мас вёскі і скарыстана для завалёўваньня перамогі на збожжазагатоўках. Яна стварае магутныя стымулы для фарсаваньня тэмпаў здачы збожжа, для далейшага разьвіцьця калгаснага гандлю і паляпшэньня дабрабыту працоўнага сялянства.

Калгасьнікі і працоўныя аднаасобнікі БССР павінны ведаць, што ад іх саміх залежыць далейшае разьвіцьцё калгаснага гандлю, чым раней будзе выканан плян збожжазагатовак па БССР, тым хутчэй яны змогуць вывезьці лішкі збожжа на рынкі.

Абавязак мясцовых арганізацый няўхільна ажыцьцяўляць пастанову ўраду аб забароне гандлю збожжам да выкананьня рэспубліканскага пляну.

Вопыт Жыткавіцкага і Тураўскага раёнаў, выканаўшых пляны, даказвае поўную магчымасьць датэрміновага завяршэньня збожжазагатовак па БССР і б'е па апартуністах і ныцікох, якія хныкаюць аб «нерэальнасьці пляпаў». Па прыкладзе перадавікоў — Татарскай АССР, Маскоўскай вобласьці і інш. — БССР павінна да тэрміну рапартаваць партыі і ўраду аб перамозе на фронце збожжазагатовак.

ПЕРАМАГАЮЧЫ КУЛАЦКІ САБАТАЖ АДКАЖАМ НА ЗАКЛІК КАЛЫШАНЦАЎ ТЫСЯЧАМІ ЦЭНТНЭРАЎ ДОБРАЯКАСНАГА ІЛЬНАВАЛАКНА

АДНААСОБНЫ СЭКТАР АДСТАЕ

Шостая пяцідзёнка лістапада не дала вялікага пералому ў загатоўках ільну. 9.180 цэнтн. загатоўленага ільнавалакна па рэспубліцы—вось рэзультаты гэтай пяцідзёнкі. Рэспубліканскі плян на 1 сьнежня выканан на 23,2 проц.

Саўгасы, як і трэба ідуць уперадзе. Яны выканалі свой плян ільназагатовак на 55,1 проц. Калгасы МТС здалі ільнавалакна на 7 проц. менш за іншыя калгасы. Рэзка адстае аднаасобны сэктар. **Аднаасобнымі гаспадаркамі здана ўсяго 16,3 проц. валакна,** а па цьвёрдых заданьнях спагнана яшчэ менш — 10 проц.

Такі мізэрны процант спагнаньня цьвёрдых заданьняў паказвае, што некаторыя раённыя арганізацыі наслабілі націск на кулацка-заможныя элемэнты вёскі. А кулак гэтым карыстаецца і ўсімі сродкамі імкнецца разбазарыць ільнапрадукцыю, сарваць ільназагатоўкі як у калгасным, так і ў аднаасобным сэктары.

75 проц. рэспубліканскага пляну ільназагатовак павінны даць 21 ільнаводчы раён. Загатоўкі-ж па гэтых раёнах адстаюць ад рэспубліканскіх тэмпаў. На 1 сьнежня плян выканан на 22,7 проц. Прырост за пяцідзёнку па льняной зоне—2,9 проц., а па рэспубліцы—3,4 проц.

Асьвейскі, Лепельскі, Дубровенскі, Гарадоцкі, Расонскі і Мсьціслаўскі ільнаводчыя раёны выканалі свае пляны ад 1 да 15 проц. Гэтыя раёны цягнуць уніз крывую і тармозяць тэмпы загатовак.

Ручная апрацоўка ільну не набыла такога размаху, які-б забясьпечыў своечасовае выкананьне пляну загатовак па БССР.

У Добровенскім раёне лён у радзе калгасаў не паднялі са сьцелішчаў, а то і не абмалочан. Дубровенская партарганізацыя павінна прыняць захады да спыненьня страт ільняной прадукцыі.

Каб выканаць да 1 студзеня 80 проц. гадавога заданьня трэба ў **кожную пяцідзёнку на працягу сьнежня даваць ня менш 25.500 цэнтн. ільнавалакна на загатоўчыя пункты,** а для гэтага тэмпы павінны быць, прынамсі, патроены.

Раўняцца па **Рагачоўскім, Ельскім, Тураўскім і Касьцюковіцкім** раёнах, якія загатовілі ад 61 проц. да 51 проц. валакна на 1 сьнежня. Разгарнуць масавую работу сярод калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў. Скарыстаць для гэтай мэты ліст ударнікаў **Калышанскага** сельсавету, Лёзьнянскага раёну. Па іх прыкладу расставіць сілы на мяльна-сушыльным і трапальным пунктах—значыць забясьпечыць павышэньне тэмпаў загатовак сырцу для тэкстыльнай прамысловасьці. У гэтым—задача партарганізацый.

Зводка

аб ходзе ільназагатовак па ільнаводчых раёнах БССР на 30 лістапада

№ № па ч.	ПАЗВА РАЁНУ	Плян у тонах	Проц. выкананьня
1.	Бялыніцкі	400	46,7
2.	Дрысенскі	1.415	38,0
3.	Крупскі	550	35,9
4.	Чашніцкі	475	34,9
5.	Лёзьнянскі	2.200	34,8
6.	Сураскі	1.130	29,4
7	Вушацкі	510	24,3
8.	Чавускі	750	23,5
9.	Талочынскі	950	23,4
10.	Горацкі	1.160	23,3
11.	Полацкі	700	22,4
12.	Бешанковіцкі	720	21,4
13.	Шклоўскі	1.540	21,2
14.	Сіроцінскі	1.100	17,1
15.	Сенненскі	1.125	16,8
16.	Мсьціслаўскі	1.400	14,8
17.	Расонскі	700	14,2
18.	Гарадоцкі	1.570	12,2
19.	Дубровенскі	1.000	8,4
20.	Лепельскі	825	7,0
21.	Асьвейскі	230	6,3
	РАЗАМ ПА ЗОНЕ	20.450	22,7

«ЗАГАТЛЁН».

Неапрацавана 50 вазоў леташняй трасты

ЛАГОЙСК, 2. (Белта). На 28 лістапада па раёне загатоўлена ільнавалакна 7 проц. да пляну і пянькі—0,7 проц. **Беларуцкі і Бесяцкі** сельсаветы не пачалі здачы тэхкультур.

Калгас **«Беларусь», Янушкоўскага** сельсавету, згнаіў 20 коп ільну. У калгасе імя **Дзяржынскага,** Падонкаўскага сельсавету, 50 вазоў трасты ляжыць неапрацаванай ад мінулага году.

Такія адносіны да забесьпячэньня прамысловасьці сырцом ні ў якім разе недапушчальны. Канкрэтных вінаватых за разбазарваньне, псаваньне грамадзкай маемасьці трэба прыцягнуць да **суровай** адказнасьці.

Прамтавары— разбазарваюцца

ЦК КП(б)Б і СНК БССР у сваёй пастанове аб загатоўках ільну і канапель ураджаю 1932 году абавязалі адпаведныя арганізацыі (Белкаапсаюз, Белзагатлён) для стымуляваньня загатовак ільну накіраваць у ільнаводчыя раёны прамтавары пэўнага асартымэнту (хусткі, абутак, ніткі, мыла, махорку, мануфактуру).

За апошнія дні з раду раёнаў атрыманы весткі аб грубым парушэньні гэтай дырэктывы партыі і ўраду.

У **Кармянскі** раён для прэміяваньня ільназдатчыкаў было завезена на 28 тыс. руб. прамтавараў. Аднак, **райсаюз 70 проц. гэтых тавараў разбазарыў** на ўсякія іншыя мэты—(збор паёў).

Замест нітак, мыла, махоркі і абутку ў Рагачоўскі раён завезьлі сукно цаной па 25 руб. за мэтр, і кажухі цаной па 28 руб. штука. У Дубровенскі раён завезьлі сукно і бобрык цаной у 18 руб. за мэтр. У сярэднім прэмія ільноздатчыку дасягае ад 3 да 10 руб. Такім чынам, прыходзіцца або выдаваць ільноздатчыку па паўмэтра сукна, або разбазарваць прамтавары. У Рагачоўскім раёне замест прэміі коштам у 10 руб. выдаюць прэмію коштам у 25-28 руб.

Прэміяваньне прамтаварамі павінна праводзіцца сельпо там, дзе знаходзяцца пункты Загатільну. Між тым, большасьць райсаюзаў распыляе прамтавары па ўсіх сельпо раёну. Ільноздатчыку прыходзіцца здаць лён у адным месцы, а за прамтаварамі езьдзіць у другое.

Мы зварачаемся да ЦКК-РСІ з просьбай безадкладна рэагаваць на ўсе гэтыя факты скажэньня дырэктыў партыі і ўраду.

Б—ін.

У калёне перадавых

ЕЛЬСК. Рамізоўскі і Кашчанскі сельсаветы па-бальшавіцку змагаюцца за сырцовую базу ў тэкстыльнай прамысловасьці. **Кашчанскі** сельсавет на 25 лістапада загатовіў 80,4 проц. пляну ільнавалакна (аднаасобны сэктар — 84.1 проц.). За пяцідзёнку сельсавет даў 31 проц. прыросту.

Рамізоўскі сельсавет выканаў плян на 66,5 проц. Калгасы здалі 101 проц. заданьня валакна.

Калгасы **«Энэргія», «Чырвоны араты», «Дзьвішкі» і «Бальшавік»** таксама поўнасьцю выканалі заданьні.

Ельскі.

ПРА УЗНАГАРОДУ РАБОТНІКАЎ БУДАЎНІЦТВА ШАСЭЙНАЙ ДАРОГІ МЕНСК-ВОРША

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР **пастанаўляюць:**

За выключныя заслугі ў барацьбе за ўдарнае выкананьне ў тэрмін пляну будаўніцтва шасэйнай дарогі Менск — Ворша ўзнагарадзіць:

А. ОРДЭНАМ ПРАЦОЎНАГА СЬЦЯГУ БССР

Балціна, брыгадзіра катковай брыгады 5 дарбудвучастку. **Яшкіну,** трактарыстку камнядрабільнай устаноўкі 5 ДБВ. **Віткоўскага,** інжынэра, начальніка 5 ДБВ. **Майстраха,** інжынэра, тэхнарука сэктару мэханізацыі Белдарбуду. **Фрумкіна,** інжынэра, начальніка Галоўдартрансу БССР. **Сільвэстрава** — старшыню Крупскага РВК. **Вэйзагера, Каца, Мацьвеенка,** брыгадзіра катковай брыгады 4 ДБВ. **Ганчарова,** машыніста катковай брыгады 3 ДБВ. **Залескага,** старшыню калгасу «Перамога», Бобрскага сельсавету. **Кроля,** упаўнаважанага ЦК КП(б)Б і СНК БССР па 5 ДБВ.

Б. УРАДАВЫМІ ГРАМАТАМІ І КАШТОЎНЫМІ ПАДАРУНКАМІ.

Маўшовіча, парторга Галоўдартрансу. **Штэйнгардта,** сакратара Крупскага РК КП(б)Б. **Каліноўскага**

В. УРАДАВЫМІ ГРАМАТАМІ:

Гольдшварца, рэдактара выязной рэдакцыі газ. «Савецкая Беларусь». **Бялько**— старшыню рабочкому 5 ДБВ. **Туркеніча** — старшыню дарсэкцыі Белкаапсаюзу. Барысаўскі РК ЛКСМБ.

Г. КАШТОЎНЫМІ ПАДАРУНКАМІ:

Баброва, брыгадзіра рамонтнай ударнай брыгады 1-га аўтаатраду. **Плотнікава**— шофэра аўтаатраду. **Плоткіна,** старшыню ЦП прафсаюзу чыгун.-дарбуду. **Сапегу,** парторга 5 ДБВ. **Сычова,** дзесятніка катковай брыгады. **Шчадрова,** шофэра аўтаатраду. **Раскіну,** повара-афіцыянтку рабочай сталоўкі. **Цыпіна,** старшыню Пагоскага сельсавету, Бярэзінскага раёну. **Пагодзіна,** сакратара Барысаўскага РК ЛКСМБ.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў **адзначаюць,** што:

а) Менскі гарадзкі савет рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў і гарадзкі савет прафэсыянальных саюзаў, пад непасрэдным кіраўніцтвам Менскага гарадзкога камітэту КП(б)Б, узначалілі ініцыятыву рабочых г. Менску, якія арганізавалі суботнікі на будаўніцтве шасэйнай дарогі Менск—Ворша, што ў выніку дало гэтаму будаўніцтву 70 тыс. рабочых чалавека-дзён;

б) Рэдакцыі газэт «Савецкая Беларусь» і «Чырвоная зьмена» праявілі вялікую энэргію па арганізацыі і мабілізацыі рабочых, спэцыялістаў і калгасьнікаў на пасьпяховае выкананьне пляну дарожнага будаўніцтва.

в) Цэнтральны камітэт ленінскага камуністычнага саюзу моладзі Беларусі праявіў вялікую энэргію па мабілізацыі камсамольскіх мас і моладзі на актыўны ўдзел у дарожным будаўніцтве.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў.**

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР **М. Галадзед.**

Вык. аб. сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **М. Ляўкоў.**

3 сьнежня 1932 г.

г. **Менск.**

Збожжазагатоўкі

Аб апартуністычных „шырмах“ і размагнічанасьці кіраўнікоў

Халодная асеньняя раніца. Нізкая лагчына ахутана тустым туманам. Маленькія хаткі кучкамі разьмясьціліся на нявысокіх узгорках ля самай лясной гушчы. Пасярод выдаецца вялікі дом з прыгожай верандай і сьцёртай шыльдай. Тут цэнтр мясцовай улады — **Калодзішчанскі** сельскі савет і паштовае агенцтва.

9 гадзін раніцы. У сельсавеце ні жывой душы. Мёртвую цішыню парушае клапатлівая старожка, якая, адкрыўшы стаўні, насьпех вымятае кучы акуркоў і семак.

Стрэлка роўнамерна рухаецца ўперад. Палова адзінаццатага... У сельсавеце пуста. Перад самым уваходам тлустымі літарамі выведзена кароткая аб'ява: **«Канцылярыя сельсавету адкрыта з 9 да 4 з выхадным днём у нядзелю».** Апарат сельсавету, які налічвае 4-х чалавек, ня выконваюць сваёй пастановы. На работу работнікі прыходзяць у 11, а то і пазьней.

У сельсавеце наогул не сьпяшаюцца. Там прытрымліваюцца старога «мудрага расійскага правіла: «Сьпяшацца няма чаго, сьрава ня воўк, у лес ня ўцячэ».

Калодзішчанскі сельсавет зьяўляецца самым адсталым па правядзеньні ўсіх гаспадарча-палітычных кампаній у Менскім раёне.

Плян зяблівага выканан толькі на 70 проц., плян сяўбы — на 95 проц. Сельсавет стаіць на апошнім месцы ў раёне па збожжазагатоўках. Ні адзін з вучасткаў ня выканаў заданьня. За апошні час няма ніякага зруху, сельсавет застыў на 60 проц. пляну.

—Цяжка працаваць, — глыбока ўздыхнуўшы, тлумачыць прычыну адставаньня старшыня сельсавету тав. **Шырко,** — працую я ўсяго пяць месяцаў; раней быў старшынёй калгасу, а зараз кірую сельсаветам, які калектывізаваны на 50 проц., налічвае 7 калгасаў, 8 вучасткаў і пязьлічоную колькасьць хутароў.

— Умовы нашага сельсавету нікудышныя... — дадае сакратар парт'ячэйкі **Ляхоўскі,** — тут табе і дарбуд, ваенбуд, радыёбуд — будоўля ідзе ва-ўсю. Гэта адцягвае ўвагу нашых сялян ад сельскай гаспадаркі. Яны ўходзяць на вытворчасьць, а ты тут за іх адказвай. Ды і наогул перагружаны — школа таксама патрабуе нашай увагі.

Ад гэтых тлумачэньняў за вярсту патыхае апартунізмам і размагнічанасьцю.

Што зрабілі ячэйка і сельсавет, каб апарацыйна кіраваць работай на вёсцы, каб апіраючыся на калгасны і вясковы актыў, дабіцца посьпехаў?

Перш-на-перш, якім аўтарытэтам можа карыстацца сельсавет, члены якога не падаюць узору выкананьня сваіх абавязкаў перад дзяржавай і наадварот, плятуцца ў хвасьце мас калгасьнікаў і аднаасобнікаў.

Член сельсавету **Антон Клімовіч**—серадняк-аднаасобнік — адмовіўся выканаць сваё заданьне. Ён-жа, сумесна з членам камісіі садзейнасьці **Сандовічам Янкай,** пры разьмеркаваньні заданьняў зьменшыў свой плян і ня выканаў яго да сёньняшняга дня. Яго вучастак («Другое Копішча») здаў замест 97 пудоў збожжа толькі 9, 47 пуд. бульбы замест 295. Такое зьявішча назіраецца і на вучастку «Старыя пасекі». Такіх «актыўных» членаў сельсавету налічваецца нямала. Праўда, сельсавет вынес ім суровую вымову, але хіба можна абмежавацца гэтым пакараньнем у адносінах работнікаў, якія зрываюць загатоўкі. Трэба было іх вывесьці з сельсавету і аддаць пад суд.

Самы буйны калгас **«Бальшавік»** павінен зьвярнуць 158 цэнт. насенпазыкі, але старшыня калгасу **Зайцаў** — «хлопец нішто сабе», як яго характарызуе сакратар ячэйкі, адкрыта заяўляе, што насенпазыку здаваць ня будзе.

А ў сельсавеце графа ўжо запоўнена — «калгасы выканалі 100 проц. пляну загатовак».

Масава-растлумачальная работа з беднякамі і серадлякамі—аднаасобнікамі не праводзіцца. Кіраўнікі сельсавету тлумачаць гэта па-свойму: — **«Умовы, бачыце, цяжкія, хутары, як птушыныя гнёзды, раскіданы на ўсёй тэрыторыі сельсавету».**

Сьпісы кантрактантаў згублены, сельсавет ня ведае, як яны выконваюць свае самаабавязацельствы.

—Спаборніцтва, ударніцтва, зьлёты лепшых здатчыкаў мы не практыкуем, — заяўляе сакратар парт'ячэйкі Ляхоўскі, — бо яны сябе не апраўдваюць. Вось заключылі некаторыя калгасы паміж сабой дагаворы, што карысьці, калі яны зараз недзе валяюцца ў канцылярыі.

Апартуністычную бязьдзейнасьць і нежаданьне працаваць кіраўнікі сельсавету імкнуцца прыкрыць шырмай розных «аб'ектыўных прычын».

Аб тым, што ў Калодзішчанскім сельсавеце масавая работа была падменена габінэтным адміністраваньнем сьведчыць той факт, што да 29 лістапада прэзыдыум сельсавету разглядзеў 57 заяў аб зьніжэньні заданьняў па загатоўках. Зараз яшчэ засталося такіх 20 заяў. У ліку падаўшых — чырвонаармейцы, інваліды і нават калгасьнік, які аграмадзіў усю сваю маемасьць і працуе ў горадзе. Вялікі паток заяў сьведчыць аб тым, што даведзеньне пляпаў было праведзена мэханічна, што яны ня былі дэтальна прапрацаваны ў камісіях садзейнасьці і на агульных сходах.

Некалькі слоў аб кулацка-заможных гаспадарках. Цьвёрдазаданьнік **Мазанік** (вёска Старына) з 37 цэнт. здаў 30; Ральчонак Тодар — з 31 цэнт. — 16; Ерафавец Рыгор з 43 здаў 15; Бруцкевіч Я. — з 30 — 15. Сабатаж выкананьня цьвёрдых заданьняў працягваецца, а сельсавет рашучых мер дагэтуль ня прыняў.

Значна перашкаджае рабоце бясплянавасьць, няўменьне апэрацыйна кіраваць сельска-гаспадарчымі кампаніямі на вёсцы.

На 29 кастрычніка, напрыклад, было прызначана пасяджэньне прэзыдыуму сельсавету ў адным з адсталых вучасткаў. Старшыня аб гэтым ня ведаў і назначыў на гэты вечар агульны сход на другім вучастку (Каралёва-Станава) па пытаньні аб аднаразовым зборы. На гэты-жа вечар быў назначан агульны сход у вёсцы Калодзішча з дакладам аб міжнародным становішчы. У гэты-ж вечар павінен быў адбыцца сход настаўнікаў вёскі Калодзішчы.

Куды ісьці, што важней, за што ўхапіцца? Два сходы правалілі, на адзін паслалі чалавека, які нічога ня ведае аб аднаразовым зборы. Сакратар ячэйкі Ляхоўскі яго праінструктаваў наступным чынам: «Кажы, што калі яны ня ўнясуць падатак, дык будуць плаціць у тры разы больш». Атрымаўшы такія «інструкцыі», таварыш пашоў праводзіць сход. Якая падрыхтоўка — такія і вынікі.

Яшчэ адзін характэрны прыклад... Член бюро ячэйкі **Тупальскі** агітаваў сярод аднаасобнікаў, якія працуюць на чыгунцы, за нездачу імі сваіх заданьняў. Ячэйка абмежавалася вынясеньнем Тупальскаму суровай вымовы, не мабілізаваўшы вакол гэтага факту партарганізацыю і масы калгасьнікаў.

Як мы бачым, прычыны адставаньня Калодзішчанскага сельсавету зусім відавочныя. Яны крыюцца не ў раскіданасьці сельсавету, не ў занятасьці сялян будаўнічымі работамі, гэта чыста апартуністычныя агаворкі), а ў дрэнным апэрацыйным кіраўніцтве ячэйкі і сельсавету, у няўменьні і нежаданьні іх наладзіць работу па-баявому.

Калодзішчанскі сельсавет патрабуе тэрміновай дапамогі.

І. ТУРЭЦКІ

Генэрал Шлейхэр стварыў новы габінэт

БЭРЛІН, 3. Згодна паведамленьняў газэт, у новы габінэт увойдуць: рэйхсканцлер і вайсковы міністр **генэрал Шлейхэр,** міністар унутраных спраў—**Брохт,** міністар замежных спраў—**Нэйрат,** міністар фінансаў—**Шэвэрынг-Кросіг,** юстыцыі — **Гартнэр,** шляхоў зносін і пошты—**Эльц фон-Рубэнах** і міністар без партфэлю—**Попіц.** Яшчэ ня вырашана пытаньне аб замяшчэньні важнейшых пасад міністраў гаспадаркі, харчаваньня і працы. На новую пасаду дзяржаўнага камісара па вышукваньні работ для беспрацоўных прызначаецца аўтар «Праграмы барацьбы супроць беспрацоўных» **Герэке.** Зацьверджаньне складу габінэту Гіндэнбургам чакаецца з гадзіны на гадзіну.

Не сфармаваны яшчэ канчаткова і не зацьверджаны яшчэ Гіндэнбургам габінэт Шлейхэра ўжо сабраўся сёньня днём на першае пасяджэньне, прысьвечанае ў асноўным пытаньням, зьвязаным з канфэрэнцыяй па разбраеньні. Міністар замежных спраў Нэйрат зрабіў габінэту даклад аб ходзе жэнэўскіх перагавораў.

Кіраўніцтва нацыянал-сацыялісцкай партыі апублікавала паведамленьне, у якім гаворыцца: «Нацыянал-сацыялісцкая партыя рашуча і недвухсэнсоўна адмаўляецца ад усякага падтрыманьня габінэту Шлейхэра, бо стварэньне такога габінэту не адпавядае волі народу». Згодна паведамленьня «Дэйчэ Альгемайне Цэйтунг» у аўтарытэтных палітычных колах усё-ж лічаць гэту заяву неканчатковай у сэнсе вызначэньня пазыцыі гітлераўцаў у адносінах да габінэту Шлейхэра (ТАСС).

Германія варочаецца на канфэрэнцыю па разбраеньні?

БЭРЛІН, 3. Лёнданскі карэспандэнт «Дэйчэ альгемайне цэйтунг» падае зьмест асноўных пунктаў дасягнутай, нібы на аснове германскай прапановы, згоды па пытаньні зьвароту Германіі на канфэрэнцыю па разбраеньні.

Паводле слоў карэспандэнта, Германія і ўсе дзяржавы, акрамя Францыі, гатовы пайсьці на гэту згоду, якая датычыць «першага пэрыяду разбраеньня» і прадугледжвае для Германіі скарачэньне тэрміну службы ў рэйхсвэры, стварэньне міліцыі і пашырэньне свабоды дзеяньняў Германіі па пытаньнях узбраеньня і арганізацыі арміі. Адначасова гэта згода ў сваім зьмесьце мае абавязацельствы Германіі не павялічваць разьмераў ваеннага бюджэту на працягу першых пяці год дзеяньня канвэнцыі па разбраеньні.

Паводле слоў карэспандэнта, гэта згода расьсеяла неспакой Англіі з прычыны вываду, якія Германія магла-б зрабіць з прызнаньня свайго роўнапраўя ва ўзбраеньнях. Карэспандэнт падкрэсьлівае, што рашаючым пытаньнем зараз застаецца пытаньне аб тым, ці далучыцца Францыя да гэтай згоды. (ТАСС).

ГЕРМАНСКАЯ ПРЭСА АБ НОВЫМ УРАДЗЕ

БЭРЛІН, 3. Ажыўлена камэнтуючы стварэньне ўраду Шлейхэра, многія ўплывовыя буржуазныя газэты, у прыватнасьці газэта **«Кельнішэ Цэйтунг»,** бачаць у Шлейхэры таго чалавека, якому ўдасца «згладзіць палітычныя супярэчнасьці» і забясьпечыць шлях «да нацыянальнай канцэнтрацыі». Узяты Папэнам гаспадарчы курс,—піша газэта,—павінен бязумоўна праводзіцца ў далейшым. «Дэйчэ Альгемайне Цэйтунг» лічыць рашаючым, ці ўдасца Шлейхэру «прыцягнуць да супрацоўніцтва магутны рух правых элемэнтаў Германіі ў пачатку, хоць бы ў форме рыцарскай апазыцыі». У заключэньне газэта, якая як вядома, выступала за назначэньне Гітлера рэйхсканцлерам, заяўляе: «Праз 2-3 месяцы пытаньне, паўстаўшае 13 жніўня і ў лістападзе, ўсплыве зноў».

Увесь каталіцкі друк сустрэў стварэньне габінэту Шлейхэра адкрытай гатоўнасьцю да супрацоўніцтва. Орган партыі цэнтру **«Германія»**—піша: «Германская палітыка пасьля таго, як яна месяцамі ішла па няправільным шляху, уступае на новы шлях». Тут-жа «Германія» падкрэсьлівае, што «ўрадавы крызіс скончыўся, але дзяржаўны крызіс працягваецца».

Сацыял-дэмакраты выступаюць, як і трэба было чакаць, з двуліцай палітыкай. Лідэр сацыял-дэмакратыі **Брэйтшэйд, які яшчэ гэтымі днямі абіваў парогі Шлейхэра,** у сёньняшнім «Форвертсе» заяўляе, што сацыял-дэмакратыя, «як і раней застанецца ў апазыцыі да ўраду».

„Сэндэй Кронікль“ абвяргае

ЛЁНДАН, 30. Пасьля таго, як рад палітычных дзеячоў розных напрамкаў і некаторыя журналісты ўстанавілі сапраўднае паходжаньне запалак з этыкеткамі Хрыста, «Сэндэй Кронікль», якая першая пусьціла ў зварот фальшывыя паведамленьні аб увозе гэтых запалак у Англію з СССР, прымушана была сёньня надрукаваць наступную заяву:

«Міністэрства ўнутраных спраў зрабіла расьсьледаваньне гэтага пытаньня, але яму ня ўдалося ўстанавіць, дзе былі выпушчаны гэтыя запалкі. Мы самі ўстанавілі, аднак, што гэтыя запалкі выпушчаны ў Індыі. «Наша газэта, — піша «Сэндэй Кронікль», — выказвае задаваленьне з поваду таго, што высунутыя супроць савецкага ўраду абвінавачаньні ў гэтай справе не пацьвердзіліся».

Сапраўды ўстанавіла гэта не сама газэта «Сэндэй Кронікль», яна толькі публікуе паведамленьне агенцтва «Брытыш Юнайтэд Прэс» з Мадрасу, дзе ўказваецца, што запалкі былі заказаны запалкавай фабрыцы ў Гатуры, у акрузе Рамнад, для продажу індыйскім хрысьціянам. Этыкеткі з малюнкам Хрыста былі надрукаваны друкарняй «Надар Прэс» у Сівакафы. (ТАСС).

АБМЕН ВОПЫТАМ ПАМІЖ БАБРУЙСКАЙ І БАРЫСАЎСКАЙ ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯМІ

Навучыць ячэйку сыстэматычна, рознастайнымі формамі і мэтадамі весьці бальшавіцкую работу ў масах

На сход прышлі ўсе рабочыя

Лесазавод № 6 уваходзіць у склад Бабруйскага дрэваапрацоўчага камбінату. 60 процантаў прадукцыі лесазаводу ідзе на экспарт. Апрача таго, завод забясьпечвае асноўныя цэхі камбінату (белцэх) сырцом для вырабу экспартнай прадукцыі.

Правільная перабудова работы, правільная расстаноўка партыйных сіл дала магчымасьць заводу выйсьці на адно з першых месц. Прамфінплян за тры квартала выканан на 100,1 проц., апошняя дэкада лістапада дала 101 проц.

Сакратар цэх'ячэйкі лесапільні № 6 — тав. УМАН.

Ячэйка налічвае 26 членаў і 16 кандыдатаў партыі. Арганізавана 5 партгруп. Работа гэтых груп, кіраўніцтва імі пастаўлена ў цэнтры ўвагі бюро ячэйкі.

Таму большасьць груп паказала ўзоры бальшавіцкай барацьбы за выкананьне пастаўленых перад імі задач, як па выхаваньні кандыдацкага складу, так і ахопу партыйным уплывам рабочых.

Група тав. **Коўбана** ўвесь час ідзе ўперадзе па вытворчых паказальніках. Рашаючае значэньне адыграла правільная расстаноўка сіл. Кожнаму члену і кандыдату партыі даецца канкрэтнае заданьне гаспадарчай і партмасавай работы. Спрытак партарганізатара Коўбана штодзенна запаўняецца аднакамі аб праведзенай рабоце групай у цэлым і кожным яе членам паасобку.

Партгрупа штодзенна пасьля работы зьбіраецца для падагульваньня вынікаў дня і расстаноўкі заданьняў на заўтрашні дзень. Гэта ўзьняло адказнасьць і кіруючую ролю кожнага камуніста. Член партыі з 1930 г. — работніца т. **Каждан** доўгі час лічылася пасыўнай, ня мела партнагрузкі. Зараз яна зьяўляецца адным з актыўнейшых таварышоў.

Тав. Каждан здолела ня толькі ліквідаваць сваю тэхнічную няпісьменнасьць, але значна пашырыла свой палітычны кругагляд, ёй зараз даручаецца рад адказных работ.

Кіраўніцтва ячэйкі добра зразумела значэньне партыйнага дня. Падрыхтоўцы да партдня аддаецца вялікая ўвага. На адным з апошніх сходаў ячэйка паставіла пытаньне аб паляпшэньні матэр'яльна-бытавых умоў рабочых. Бюро за тыдзень апавясьціла рабочых аб парадку дня і часе сходу. Арганізаван збор прапаноў аб паляпшэньні работы сталоўкі, інтэрнату, ларку і г. д.

На гэты партсход зьявіліся ня толькі ўсе члены ячэйкі, але амаль усе рабочыя заводу. 12 беспартыйных рабочых выступала ў спрэчках.

27 лістапада — на парадку дня партсходу стаяла пытаньне аб месячніку штурму, які абвешчан па ўсім камбінаце. За 6 дзён да сходу былі разасланы позвы ўсім рабочым з кароткім зьместам пытаньня. Усе члены бюро, партарганізатары атрымалі канкрэтнае заданьне па распрацоўцы гэтага пытаньня сярод рабочых. Праведзена нарада адміністрацыйна-тэхнічнага пэрсаналу, рабочых качагаркі, базы, рамшчыкаў і інш. Сход прайшоў з вялікай актыўнасьцю. Унесена шмат каштоўных прапаноў.

Партыйная ячэйка лесазаводу № 6 паставіла перад сабой задачу — ліквідаваць цякучасьць рабочай сілы. Яна ў адрозьненьне ад іншых цэхаў, не спадзявалася толькі на заводзкае кіраўніцтва. Ячэйка паставіла канкрэтна пытаньне аб арганізаваным наборы, аб вярбоўцы і галоўнае замацаваньні рабочай сілы. Новых рабочых забясьпечылі добра абсталяваным інтэрнатам. Да інтэрнату прымацавалі лепшыя сілы партыйнай ячэйкі для праводжаньня штодзеннай масава-выхаваўчай работы. І гэта дало свае вынікі. Ні адзін з нова-прыбыўшых рабочых завод не пакінуў.

Шмат увагі аддаецца пытаньням марксыцка-ленінскага выхаваньня членаў і кандыдатаў партыі. На заводзе арганізаваны дзьве палітшколы. Апрача гэтага, ячэйка наладзіла праверку, як партыйцы чытаюць газэты. Пасьля нарады камуністаў, на якой падведзены вынікі праверкі, узрасла зацікаўленасьць да газэты, павялічылася чытаемасьць.

Сапраўдная перабудова работы ячэйкі ўзьняла значна яе аўтарытэт. Лепшыя кадравікі заводу ўступаюць у партыю. За апошнія два месяцы ў ячэйку падана 16 заяў аб прыёме ў кандыдаты КП(б)Б.

Брыгада друку: НАВУМАЎ, АРОНАЎ, ЗЬМІТРЫЕЎ.

Ячэйкі ня відаць

Ячэйка КП(б)Б у ЗРК швэйнай фабрыкі імя Дзяржынскага арганізавалася месяцы чатыры таму назад. Аднак, у кіраўніцтве работай ЗРК і яго паасобных адзінак (крамы, сталоўкі) ячэйкі **ня відаць.**

Сходы ячэйкі (а іх за гэты час было ўсяго два-тры) праходзяць вяла, бяз шырокага ўдзелу работнікаў прылаўку і сталоўкі. Нават ня ўсе партыйцы бываюць на сходзе.

На апошнім сходзе было пастаўлена пытаньне аб самазагатоўках. Але яго пастаноўка насіла фармальны, інфармацыйны характар. Ніякіх канкрэтных прапаноў і мерапрыемстваў ячэйка не прыняла. І гэта ў той час, калі самазагатоўкі разгорнуты слаба, а ў практыцы ЗРК меліся тавараабменныя апэрацыі і інш. скажэньні.

Ячэйка ня здолела праз асобных камуністаў забясьпечыць бальшавіцкае кіраўніцтва работай каапэрацыі. У краме № 1, якой загадвае партыец **Сурпін,** назіраецца больш за ўсё недахопаў, па яе рабоце больш за ўсё скардзяцца. Скаргі зьбіраюцца, складаюцца, ніхто на іх не рэагуе, бясчынствы ня спыняюцца.

Тое-ж самае і са сталовай. Тут працуе член ячэйкі тав. **Галіеўская.** У рабоце ёсьць рад недапушчальных зьявішчаў: якасьць стравы дрэнная, абеды дарагія, чарга, бруд і г. д. Ячэйка не праверыла работы тав. Галіеўскай, не дапамагла ёй.

У выніку такога «кіраўніцтва» ЗРК, рабочае снабжэньне на фабрыцы і дагэтуль застаецца самым вузкім вучасткам вытворчасьці.

«Адным з асноўных недахопаў застаюцца... фармальныя адносіны фабрычна-заводзкіх парткомаў, калектываў да справы ўмацаваньня і разгортваньня партыйна-масавай работы ў ячэйках ЗРК» (з пастановы ЦК КП(б)Б).

Гэты недахоп **асабліва выпукла відаць на швэйнай фабрыцы.** Парткалектыў бачыў усе недахопы ў рабоце ЗРК і не дапамагаў ячэйцы, ня кіраваў ёю.

Больш таго, ён перавёў сакратара на іншую работу, пакінуўшы ячэйку на працягу трох тыдняў без сакратара. І гэта ў самы адказны момант разгортваньня справаздачна-перавыбарчай кампаніі спажыўкаапэрацыі.

Брыгада друку: **Магідаў, Розаў.**

РАБКІН

Артыкул сакратара парткалектыву дрэваапрацоўчага камбінату

Шырэй выкарыстаць вопыт перадавых

Бабруйскі дрэваапрацоўчы камбінат — дзецішча першай пяцігодкі.

У яго цэхах працуе да 4.000 рабочых. Партарганізацыя налічвае ў сваіх радох 529 чал. Рост арганізацыі за тры квартала бягучага году — 181 чал. — 52 проц.

Лепшымі рабочымі-кадравікамі ў часе сталінскага заклiку падана 88 заяў аб уступленьні ў рады КП(б)Б.

Партарганізацыя камбінату расьце і загартоўваецца ў працэсе асваеньня тэхнікі вытворчасьці, у барацьбе за выкананьне прамфінпляну. Факт велізарнейшага колькаснага росту арганізацыі зьяўляецца лепшым довадам яе аўтарытэтнасьці і цеснай сувязі з рабочымі масамі.

Раней на камбінаце цэхпарт'ячэйкі былі арганізаваны пазьменна. Такая сыстэма не давала магчымасьці забясьпечыць выразнае кіраўніцтва цэхам з боку трыкутніка.

Пасьля пастановы ліпеньскага пленуму ЦК гэта сыстэма ў корані зьменена. Замест пазьменных арганізаваны адзіныя цэхавыя парт'ячэйкі. Усяго на камбінаце 15 парт'ячэек.

Партком прыняў усе захады да ўмацаваньня сярэдняга партзьвяна рашаючых вучасткаў вытворчасьці.

Шляхам вылучэньня на кіруючую партработу лепшых камуністаў і за лік перакідкі з найменш адказных вучасткаў умацаваны 4 парт'ячэйкі рашаючых цэхаў (база, пільня № 6, белцэх і каапхарч). Па ячэйках арганізаваны партгрупы і вылучаны парторгі. Усяго па камбінаце 34 партгрупы і 57 парторгаў.

Прыкладам добрай расстаноўкі сіл у нізавых зьвеньнях партарганізацыі можа служыць ячэйка белцэху, яна налічвае 69 чалавек. Арганізавана 11 партгруп і вылучана 6 групоргаў, з якіх 3 у партгрупах брыгады раскройшчыкаў (у кожнай зьмене партгрупа), 3—брыгадзе сушкі, 3—машыннай залі і па адной партгрупе ў мэханічнай майстэрні і складзе (апошнія працуюць у адну зьмену).

У кожнай групе вылучан агітатар і рэдактар штодзенкі брыгады і адказны за работу масавых грамадзкіх арганізацый.

У ячэйцы белцэху створан агітакалектыў з 11 чалавек партыйцаў, камсамольцаў і лепшых камсамольцаў-ударнікаў.

У выніку такой расстаноўкі партыйных сіл прамфінплян цэху за 9 месяцаў выканан на 101 проц. Тэмпы не зьдаюцца.

Партарганізацыя камбінату за апошнія часы набыла вопыт палітмасавай работы сярод рабочых, наладзіла выхаваньне маладога папаўненьня партыі. На камбінаце рэгулярна выпускаецца 80 брыгадных штодзёнак «За работу па-новаму».

Нядаўна на камбінаце праведзен палітдзень, мэта якога — падагуліць прапрацоўку пастаноў верасьнёўскага пленуму ЦК УсеКП(б). Гэты палітдзень быў сапраўды масавым. Для падрыхтоўкі да палітдня былі выкарыстаны рознастайныя формы і мэтады бальшавіцкай работы. Праведзена спэцыяльная нарада сакратароў партыйных ячэек, нарады парторгаў, агітакалектыву. У часе перапынкаў праведзена шмат гутарак аб надыходзячым палітдні.

Брыгадныя штодзёнкі побач з асьвятленьнем задач палітдня абвясьцілі збор прапаноў. У выніку дасканалай падрыхтоўкі на палітдзень зьявілася да 80 проц. рабочых камбінату, а па некаторых цэхах (будаддзел, стандартны, пільня № 6) была 100 проц. яўка.

На сходах толькі ад 5 цэхаў паступіла 102 пытаньня. У спрэчках выступіла 60 чалавек. Унесен рад каштоўных прапаноў па паляпшэньні грамадзкага харчаваньня, работы сталоўкі, ліквідацыі чаргі ў ларку і г. д. Палітдзень на камбінаце — не навіна. Ён увайшоў у сыстэму палітмасавай работы і праводзіцца адзін раз у месяц.

Кадры рабочых камбінату папаўняюцца за лік вёскі. Яны прыносяць з сабою адсталыя спажывецкія, а часам і нават клясава-чужыя настроі. Ёсьць выпадкі, калі пад відам калгасьніка, бедняка і серадняка на камбінат пралазяць кулакі.

Гэтымі днямі выяўлена, што на завод пралез сын кулака. Праз некаторы час яго прынялі ў прафсаюз, далі кватэру, прынялі сям'ю на снабжэньне і г. д. Абсталяваўшыся такім чынам, ён пастараўся прымайстраваць на заводзе сваю жонку, а сам «паляцеў». Кулак імкнуўся абыйсьці закон савецкай улады. Яго лёгіка — «раблю прагулы, але кватэры і снабжэньня не пазбавіш, бо жонка працуе».

Парт'ячэйка і прафарганізацыя выкрылі кулацкія хітрыкі прагульшчыка і ацанілі яго дзейнасьць, як клясава-варожую, выключылі з членаў прафсаюзу і пазбавілі ўсіх відаў забесьпячэньня.

Партарганізацыя камбінату яшчэ маладая. Яе стаж — стаж самога камбінату. Кандыдацкі склад — 56 проц. усёй партарганізацыі. Адсюль задача «прыняць усе меры да ахопу маладых членаў і кандыдатаў партыі масавай палітвыхаваўчай работай» (пленум ЦК КП(б)Б).

Партkіраўніцтва камбінату за апошнія месяцы прыняло рад канкрэтных мерапрыемстваў па разгортваньні палітмасавай работы сярод маладога папаўненьня. Праведзен дзень кандыдата, які даў надзвычай станоўчыя вынікі. Праведзен адзіны закрыты сход ячэек. Ліквідуецца запазычанасьць па членскіх узносах. За апошнія два месяцы 78 чалавек, пратэрмінаваўшыя свой кандыдацкі стаж, пераведзены ў члены партыі. Дзень кандыдата ўведзен у сыстэму работы. У цэхах пазьменна арганізаваны кандыдацкія школы, у якіх навучаюцца ўсе маладыя камуністы. Партасьветай ахоплена 85 проц. усёй партарганізацыі. У сыстэме партасьветы 50 проц. беспартыйных рабочых.

У нашай рабоце ёсьць таксама слабасьці і недахопы. Дрэнна працуе ячэйка электрастанцыі, бюро калектыву не аддавала да гэтага часу патрэбнай увагі гэтаму важнейшаму вучастку. Ячэйка ЗРК не займаецца, як сьлед, пытаньнямі вытворчасьці — работай гандлёвых адзінак. Іменна таму пастаноўка грамадзкага харчаваньня не задавальняе патрэб рабочых (абеды драгія — 1 руб., якасьць нізкая).

Шмат трэба будзе зрабіць калектыву, каб вырашыць задачу пагалоўнага ахопу рабочых штодзенным бальшавіцкім уплывам. Мы зараз толькі наладжваем сыстэматычную ў шырокім маштабе масавую работу.

Гэты яшчэ невялікі вопыт партмасавай бальшавіцкай работы арганізацыі павінен быць зараз, як мага больш, выкарыстан у барацьбе з цякучасьцю рабочай сілы, у барацьбе з прагуламі. Прагулы і асабліва цякучасьць зьяўляюцца біччом вытворчасьці. За першае паўгодзьдзе на камбінат прыбыла 2.581 чалавек, а выбыла 2.829. За трэці квартал прыбыла 1.118, выбыла 1.291. Прагулы дасягаюць 3 проц. З-за цякучасьці, галоўным чынам, некаторыя цэхі недавыконваюць свой прамфінплян. За 9 месяцаў прамфінплян лесацэху выканан на 87 проц., пільні № 7 — 89 проц., стандартнага — 84 проц.

Зараз на камбінаце разгортваецца вялікая работа па мабілізацыі мас на штурм ліквідацыі прарываў і пасьпяховае завяршэньне апошняга кварталу першай пяцігодкі.

Выкарыстоўваючы вопыт работы перадавых ячэек, паглыбляючы перабудову, разьвіваючы сапраўдную бальшавіцкую работу ў масах, партарганізацыя камбінату выканае гэту задачу.

„Наогул дапамагаем“

У ячэйцы хлебазаводу ўсяго толькі 6 кандыдатаў.

Ня гледзячы на малую колькасьць кандыдацкага складу, на выхаваньне іх звараецца зусім невыстарчальная ўвага. На заводзе створана кандыдацкая школа, якой фармальна ахоплены ўсе кандыдаты. Праца школы не прыстасавана да ўмоў работы слухачоў. Школа працуе толькі пасьля першай зьмены. Такім чынам, кандыдаты другой зьмены застаюцца бяз вучобы.

Лепшы групарторг Бабруйскага хлебазаводу тав. **МАНКЕВІЧ.**

Якая-ж праводзіцца яшчэ работа?

«Асобнай працы з кандыдатамі не праводзіцца. Кандыдацкага дня ня было. У выкананьні нагрузак кандыдатамі ўвогуле дапамагаем, а канкрэтнай работы няма», — так характарызуецца палітвыхаваньне кандыдатаў партыі сакратаром партыйнай ячэйкі тав. **Кацнэльсонам.**

Парт'ячэйка хлебазаводу павінна з гэтага зрабіць канкрэтныя вывады: разгарнуць шырокую масавую работу па ўцягненьні лепшых рабочых-ударнікаў у партыю, па прыкладу перадавых арганізацый наладзіць сыстэматычную палітвыхаваўчую работу з кандыдатамі.

Літвінка.

Арганізавалі партгрупы, вылучылі парторгаў...

На фанэрным заводзе № 16 працуе да 1.000 рабочых.

Задача партарганізацыі ахапіць кожнага з іх бальшавіцкім уплывам.

Яшчэ паўгода таму назад пачалася перабудова партыйнай работы. Замест пазьменных ячэек арганізаваны адзіныя цэхавыя ячэйкі. Зараз такіх ячэек 5. У ячэйках арганізаваны партгрупы, вылучаны парторгі, але яны пакуль што існуюць на паперы. Агіткалектывы як у ячэйках, так і ў партгрупах ня створаны. Работы з партарганізатарамі і парторгамі ніякай не праводзіцца.

Палітвыхаваньне маладога папаўненьня партыі пастаўлена дрэнна. Ня ўсе кандыдаты ахоплены партшколай. Кіраўнікі школы **Вішніцкі і Садоўскі** па некалькі раз ня прыходзілі на заняткі. У выніку—школа доўгі час не працавала. Ня ўжываюцца і іншыя формы і мэтады выхаваўчай работы, як дзень кандыдата, праверка выкананьня партабавязкаў, групавыя гутаркі і г. д.

Бюро парткалектыву нядбайна адносіцца да пераводу кандыдатаў у члены партыі. Напрыклад, кандыдат партыі тав. **Голуб** ужо мае амаль двухгадовы кандыдацкі стаж. Аб пераводзе ў члены партыі ён падаў заяву яшчэ летам, але бюро гэту заяву згубіла.

На заводзе праведзены два адзіныя партдні, але з-за слабай падрыхтоўкі ўдзел рабочых на сходах быў зусім нязначны.

У выніку слабай работы парткалектыву, фармальнай перабудовы завод сыстэматычна ня выконвае прамфінпляну (у кастрычніку плян выканан на 83 проц. і за 25 дзён лістапада—71 проц.).

Задача бюро парткалектыву—перабудову партмасавай работы паставіць у цэнтр сваёй увагі. Неабходна наладзіць штодзеннае кіраўніцтва сакратарамі ячэек і парторгаў, разгарнуць бальшавіцкую агітацыю і прапаганду ў масах, дакладна і сваячасова праводзіць падрыхтоўку да партыйных дзён, дабіўшыся 100 проц. яўкі на сходы ня толькі членаў партыі, але і актыўнага ўдзелу беспартыйных рабочых. «У сучасны момант ячэйка павінна цэнтральны ўпор зрабіць на партыйна-масавую работу. Гэта і будзе тым самым забесьпячэньне выкананьня прамфінпляну» (Кагановіч).

Гамбург.

Залежы ліквідаваны,—затрымкі няма

— Што-ж, кажа тав. **Станьнік,** групорг складу піламатэр'ялаў,—нельга сказаць, што мы ўжо ўсё зрабілі, але-ж чырвонец пакуль ня прыходзіцца. Трохі і мы папрацавалі.

Партгрупа складу сапраўды папрацавала. Група складаецца з 9 членаў і 6 кандыдатаў партыі. У часе сталінскага заклiку 4 лепшыя ўдарнікі падалі заявы аб уступленьні ў партыю. Два з іх ужо зацьверджаны парт'ячэйкай.

— Гэтага мала,—гаворыць тав. Станьнік—у нас ёсьць касьцяк старых рабочых, за лік якіх мы можам расьці і, бязумоўна, будзем расьці.

Склад, які адпраўляе штодзенна шмат каштоўнага экспартнага сырцу, да апошняга часу быў закінутым кутком. Мінулае апартуністычнае кіраўніцтва ня цікавілася работай гэтага адказнейшага вучастку. Ня было на складзе сталоўкі, ня было нават памяшканьня для правядзеньня сходаў і іншых відаў масавай работы.

Для партгрупы гэта акалічнасьць, аднак, ня стала «аб'ектыўнай» прычынай. На склад большасьць старых рабочых прыходзіць задоўга да гудка. Гэта было правільна ўлічана партгрупай. У гэты час праводзіцца шырокая масавая работа. Групарторгі, агітатары і інш. камуністы шляхам гутарак растлумачваюць важнейшыя пытаньні палітыкі партыі.

Усе члены і кандыдаты маюць партыйную нагрузку. Партарганізатар, рэдактар штодзенкі, прафарганізатар, агітатары, адказны за работу сталоўкі, адказны за работу Асоавіяхіму—кожны на сваім вучастку змагаецца за рэалізацыю дырэктыў партыі.

Партгрупа шырока папулярызавала пастановы ўраду аб барацьбе з прагуламі: пастанова была абгаворана на партсходзе, намечаны канкрэтныя мерапрыемствы масавай работы (гутаркі, лёзунгі, штодзенка і г. д.).

Партгрупа тав. Станьніка можа ганарыцца, што на складзе пасьля праведзенага растлумачэньня не стала ніводнага прагульшчыка. Склад служыць узорам дысцыплінаванасьці.

Сходы партыйнай групы заўсёды праходзяць пры шырокім удзеле рабочых. На адкрытыя партсходы прыходзіць ня менш 60-65 проц. працуючых на складзе.

У групе тав. Станьніка добра пастаўлена партвучоба. На складзе працуе кандыдацкая школа, якой ахоплена 7 партыйцаў і 6 беспартыйных рабочых. Астатнія члены ячэйкі і частка беспартыйных вучацца ў школе павышанага тыпу.

Партгрупа наладзіла кантроль наведваньня і пасьпяховасьці партыйцаў. Сыстэматычна робіцца праверка і перавод слухачоў з ніжэйшых школ у вышэйшыя, а калі патрэбна — наадварот.

Асобную работу праводзіць група з кандыдатамі. Гутаркі з кандыдатамі на палітычныя тэмы, праверка нагрузак і выплата ўзносаў увайшлі ў сыстэму.

Партгрупа тав. Станьніка па праву лічыцца адной з лепшых у Бабруйску.

А. Гельфанд.

Грынглаз

Павышаць баяздольнасьць вясковай ячэйкі

Сельская гаспадарка Бабруйскага раёну калектывізавана ўсяго на 20-23 проц. Гэта асаблівасьць ставіць перад нашай партыйнай арганізацыяй надзвычай востра задачу арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў. Ад вясковых ячэек і камуністаў патрабуецца высокая клясавая пільнасьць, партыйная вытрыманасьць, настойлівасьць і бальшавіцкая загартаванасьць.

Толькі пры гэтай умове магчыма пасьпяховае вырашэньне задач далейшай перабудовы сельскай гаспадаркі на сацыялістычны лад.

28 партыйных ячэек, якія яднаюць 145 членаў і 142 кандыдаты партыі — вось колькасны склад вясковай часткі нашай арганізацыі. Пераважная большасьць з іх — гэта людзі, якія ўступілі ў партыю за апошнія два-тры гады—за пэрыяд, калі працоўнае сялянства пад кіраўніцтвам партыі прыступіла да карэннай сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі на аснове арганізацыі калгасаў і саўгасаў.

Вясковыя партыйныя ячэйкі нашага раёну ў асноўным зразумелі пастаўленыя перад імі задачы. Асобныя ячэйкі паказалі ўзор бальшавіцкага змаганьня за рэалізацыю дырэктыў партыі.

Казуліцкая партыйная ячэйка сваёй работай дамагалася стопрацантнага выкананьня пляну збожжазагатовак па сельсавету. Гэты сельсавет першым (і пакуль адзіны ў раёне) выканаў свой плян. Ён дабіўся таксама значных посьпехаў у адгрузцы бульбы Ленінграду, выканаўшы на 95 проц. свой гадавы плян. Баявое правядзеньне дзяржаўных загатовак дае права меркаваць аб агульным становішчы работы ячэйкі.

Посьпех загатовак сам па сабе ўжо паказвае, як ячэйка змагалася за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў, за ўздым ураджайнасьці, як яна разгортвала агітацыйную растлумачальную работу і мабілізавала на гэтай аснове калгасныя і бядняцка-серадняцкія масы на барацьбу з кулаком, як яна змагалася з апартуністамі.

Казуліцкая партыйная ячэйка абслугоўвае тры калгасы. Усе яны поўнасьцю выканалі свае абавязкі перад дзяржавай і прыступілі да разьмеркаваньня ўраджаю. Сваячасова праведзеная веснавая пасеўная кампанія, барацьба са стратамі пры ўборачнай забясьпечылі больш высокі ўраджай у калгасах, большую даходнасьць калгасьнікаў у параўнаньні з аднаасобнымі гаспадаркамі.

Калгас «Камінтэрн» паводле папярэдняга разьмеркаваньня ўраджаю ўжо раздаў калгасьнікам па 4 кілё збожжавых культур і 6 кілё бульбы на працадзень. Прыблізна тое-ж самае і ў калгасе «Пяцігодка».

Калгас «3-ці зьезд саветаў» доўгі час быў слабым вучасткам работы ячэйкі. Там засела кулацкая група, якая імкнулася разваліць гаспадарку. Ячэйка хаця і з некаторым спазьненьнем выкрыла гэта. Калгасьнікі выгналі кулакоў і сваёй аддадзенай работай узьнімаюць гаспадарку на ўзровень перадавых.

Ячэйка складаецца з 4 членаў і 9 кандыдатаў партыі, 4 з іх прыняты ў апошнім квартале. Кожны камуніст прымацаваны да пэўнага вучастку. Ячэйка правярае работу прымацаваных, заслухоўвае іх на бюро, узьнімаючы гэтым адказнасьць камуністаў за выкананьне даручанага.

Члены ячэйкі — кандыдаты партыі **Міхалап, Юркевіч Майсей, Шчачынік Алесь, Гарбусь** шырока разгарнулі масавую работу і таму іх вучасткі ідуць першымі ў выкананьні ўсіх абавязацельстваў перад дзяржавай.

Ня дрэнна працуе паўлавіцкая партыйная ячэйка. Яна першая ў раёне занялася пытаньнем падрыхтоўкі да партдня. Ячэйка правяла партдзень пры шырокім удзеле калгасных мас. Добрай падрыхтоўкай яна забясьпечыла вялікую актыўнасьць камуністаў і беспартыйных калгасьнікаў на сходах.

Пры распрацоўцы ў палітшколе пастаноў аб савецкім і калгасным гандлі, аб збожжа- і мясазагатоўках ячэйка дабілася масавага наведваньня калгасьнікаў. Член партыі прапагандыст тав. **Лазаковіч** сваёй умелай работай здолеў зацікавіць заняткамі ня толькі камуністаў, але і значную частку калгасьнікаў. Бальшавіцкай работай у масах ячэйка дабілася таго, што сельсавет ідзе адным з першых у выкананьні пляну загатовак.

Рад ячэек здолелі разгарнуць шырокую масава-палітычную работу вакол пытаньня раздачы ўдарных кніжак лепшым калгасьнікам і працоўным аднаасобнікам за сваячасовае выкананьне імі ўсіх абавязацельстваў перад дзяржавай. Гэта масава-палітычнае мерапрыемства забясьпечыла значныя посьпехі ў выкананьні плянаў усіх відаў загатовак.

Бабруйская арганізацыя дабілася значных посьпехаў па асобных вучастках сельска-гаспадарчых работ. 90 проц. усёй плошчы, засеянай пад бульбу пераарана. На сёньнешні дзень поўнасьцю выкананы абавязацельствы перад рабочымі Ленінграду па адгрузцы бульбы. Агульны раённы плян бульбазагатовак выканан на 92 проц.

Але далёка ня ўсе ячэйкі працуюць так, як казуліцкая і паўловіцкая. Таму рад важнейшых задач у раёне вырашаецца марудна, не па-бальшавіцку. Досыць адзначыць, што плян збожжазагатовак выканан усяго на 67 проц. Плян зябліва (хаця значна перавышае лічбу мінулага году) выканан толькі на 58 проц. Пастанова ЦК УсеКП(б) і СНК СССР аб ураджайнасьці рэалізуецца недапушчальна павольна.

Гэтыя буйнейшыя недахопы паказваюць, што яшчэ ня ўсе партыйныя ячэйкі здолелі перабудаваць сваю работу і па-сапраўднаму ўзначаліць актыўнасьць калгасных і бядняцка-серадняцкіх мас у іх барацьбе з кулацтвам, за вырашэньне важнейшых задач.

Кіраўніцтва асобных партыйных ячэек не ўсьвядоміла, што клясавая барацьба ў нашай краіне ня толькі ня спынена, але нават «няўмуча абвастрэньне клясавай барацьбы ў паасобных момантах і асабліва ў паасобных раёнах, на паасобных вучастках сацыялістычнага будаўніцтва» (з пастановы XVII партканфэрэнцыі).

У калгас «Чырвоная ніва» пралезьлі кулакі. На працягу году яны «кіравалі» калгасам—раскрадвалі яго маёмасьць, зьдзекаваліся над бядняцка-серадняцкай часткай калгасьнікаў, зрывалі пляны кантрактацыі і г. д. **Варатынская** ячэйка гэтага не заўважала.

Сакратар кавалеўскай партыйнай ячэйкі ня толькі не змагаўся з апартуністамі, зрыўшчыкамі пляну дзяржаўных загатовак (Пінчук і інш.), але сам імкнуўся давесьці нерэальнасьць плянаў, дэмабілізаваў гэтым партыйную ячэйку. Сваім «кіраўніцтвам» гэты апартуніст да таго давёў ячэйку, што яна ў адказнейшы пэрыяд загатовак аказалася няздольнай узначаліць актыўнасьць калгасных і бядняцка-серадняцкіх мас у іх барацьбе за выкананьне пляну.

Капусьцінская партыйная ячэйка праводзіла ялупую працу практыку. Кулацка-заможным гаспадаркам давалі цьвёрдыя заданьні меншыя, чым беднякі і серадняк здавалі дзяржаве па самаабавязацельствах. Рад заможнікаў зусім не атрымалі цьвёрдых заданьняў.

Кіраўнікі гэтых ячэек забыліся, што малейшае аслабленьне клясавай пільнасьці, прымірэнцкія адносіны да кулацкіх агентаў, да апартуністаў выкарыстоўвае клясавы вораг у барацьбе супроць нас.

Прыведзеныя факты паказваюць, што асобныя ячэйкі раёну не заўсёды стаяць на вышыні задач, што іх клясавая баяздольнасьць нізкая.

Рад вясковых ячэек зьяўляецца слабым зьвяном Бабруйскай партарганізацыі.

Дрэнная масавасьць, дрэнная расстаноўка партыйных сіл, нізкі ідэйна-палітычны ўзровень вясковых партыйцаў у спалучэньні з элемэнтамі клясавай блізарукасьці, нерашучай барацьбы з апартунізмам і кулаком—вось прычыны, якія ляжаць у аснове гэтай **слабасьці.** Адсюль вынікае задача паляпшэньня кіраўніцтва ячэйкамі, хутчэйшая перабудова іх работы, павышэньне ідэйна-палітычнай узброенасьці вясковага камуніста.

«Задача ўздыму ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню камуністаў, камсамольцаў, і ў першую чаргу, партактыву зараз стаіць асабліва востра. Іменна дзякуючы слабай ідэйнай узброенасьці мы часта наглядаем... такіх камуністаў, якія, сустрэўшыся з тымі ці іншымі труднасьцямі, губляюцца, бо ў іх не хапае ідэйнага багажу, каб зьвязаць канцы з канцамі са зброі арганізацыі, са змагароў, якія заклікаюць актыўна змагацца і вядуць за сабой масу, яны ператвараюцца ў кісель, у тормаз. Усё гэта таму, што ідэйная мабілізаванасьць, прапагандысцка-масавая партыйная работа не заўсёды ідзе ў нагу з тымі гіганцкімі задачамі, якія паўстаюць перад намі» (Кагановіч).

Гэтыя ўказаньні тав. Кагановіча ўсё яшчэ ня сталі ў цэнтры ўвагі нашай партыйнай арганізацыі. Партыйна-масавая работа — адсталы вучастак. Бальшавіцкая работа ў масах праводзіцца рывкамі, ад выпадку да выпадку, ад кампаніі да кампаніі. Лепшы вопыт перадавікоў у другія ячэйкі пакуль што не пераносіцца, групавыя агітатары ня вылучаны. Не наладжана ў вёсцы і партыйная вучоба.

З 28 партыйных ячэек толькі каля 6 распачалі свае заняткі і то праводзяць іх нерэгулярна.

Раён, як і ўся рэспубліка, уступіў у адказнейшы пэрыяд барацьбы за сацыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі, за высокі ўраджай нашых палёў.

Гэтыя задачы тым больш **складаныя і адказныя** ва ўмовах Бабруйшчыны, дзе процант калектывізацыі надзвычай нізкі.

Мы ня выканалі ўзятага абавязацельства скончыць збожжазагатоўкі да 15-гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі. Апошняя дэкада дае зьніжэньне тэмпаў.

Справіцца з гэтымі важнейшымі задачамі арганізацыя зможа толькі тады, калі павысіць баяздольнасьць, клясавую пільнасьць вясковай ячэйкі, перабудуе яе работу.

Абавязак райкому—забясьпечыць больш канкрэтнае апэрацыйнае кіраўніцтва і дапамогу вясковым партыйным ячэйкам.

Навучыць ячэйку сыстэматычна, рознастайнымі формамі і мэтадамі весьці бальшавіцкую масавую работу, наладзіць бесьперабойную вучобу, узмацніць сярэдняе зьвяно (апорная ячэйка, інструктарская група і г. д.), а праз яго палепшыць работу нізавога—у гэтым сутнасьць задачы перабудовы.

Толькі пры гэтых умовах кожная вясковая партыйная ячэйка здолее **хутка** перамагаць апартуністычнае хістаньне ў асобных яе зьвеньнях, здолее па-сапраўднаму ўзначаліць актыўнасьць калгасных і бядняцка-серадняцкіх мас на барацьбу з кулацтвам, здолее з гонарам выканаць пастаўленыя перад намі партыяй задачы.

АБ РАБОЧЫМ СНАБЖЭНЬНІ НА ФАБРЫЦЫ „ПРАЦА“

Пастанова сакратарыяту ЦК КП(б)Б

аб выніках расьсьледваньня заявы групы рабочых камуністаў наконт становішча рабочага снабжэньня і бытавога абслугоўваньня рабочых на гомельскай абутковай фабрыцы „Праца“

1. Заява групы камуністаў фабрыкі «Праца» т. т. Заруцкага, Грышаева і Бедрына, пададзеная на імя тав. Кагановіча, якая выкрывае недапушчальна кепскую работу фабрычных арганізацый па рабочым снабжэньні і рад недахопаў у бытавым абслугоўваньні — цалкам пацьвердзілася.

2. ЗРК ня справіўся са сваёй работай, праявіў поўную бязьдзейнасьць у галіне арганізацыі і разгортваньня самазагатовак, ня гледзячы на вялікія магчымасьці — вялікі прамтаварны фонд для самазагатовак (30 пар ботаў, ад 600 да 1.500 пар дзіцячага абутку і на 1.000 руб. скураных адыходаў у месяц). Дагэтуль не забясьпечана снабжэньне рабочых гароднінай; ЗРК ашукала давер'е рабочых, не рэалізаваўшы на працягу двух месяцаў узятыя авансы на бульбу; снабжэньне ўдарнікаў нічым не адрозьніваецца ад звычайнага.

Сталоўка не забясьпечвае мінімальных патрабаваньняў рабочых (скажэньне палітыкі цэн, дрэнная якасьць абедаў пры вялікай цане, кепская работа буфэту, адсутнасьць самазагатовак). Прыгарадная гаспадарка знаходзіцца ў цяжкім становішчы, пад пагрозай знаходзіцца асваеньне гароднага ўчастку да 1933 году; нічога ня зроблена для стварэньня ўласнай харчовай базы.

Фабрычна-заводзкія арганізацыі недаацанілі палітычна-гаспадарчага значэньня справы рабочага снабжэньня; замест разгортваньня ўласнай ініцыятывы і скарыстаньня ўсіх мясцовых магчымасьцяй, праявілі поўную бязьдзейнасьць, нячулыя адносіны да запытаньняў і патрабаваньняў рабочых, спадзяючыся на цэнтралізаванае снабжэньне.

Замест бальшавіцкай настойлівасьці ў выкананьні дырэктыў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б аб рабочым снабжэньні, трыкутнік фабрыкі дапусьціў зрыў рабочага снабжэньня. Новае партыйнае кіраўніцтва на працягу сваёй работы (2-3 месяцы) не дабілася пералому ў паляпшэньні рабочага забесьпячэньня. Сакратару парткалектыву абвясьціць вымову. Абвясьціць вымову дырэктару фабрыкі тав. КАГАНУ. Прыняць да ведама, што за бязьдзейнасьць зьняты з работы старшыня ЗРК т. ГЕРШАН і старшыня фабкому тав. НІСЭНБАУМ. Папярэдзіць трыкутнік фабрыкі аб неабходнасьці прыняць больш рашучыя меры да паляпшэньня бытавых умоў і рабочага забесьпячэньня.

3. Прапанаваць трыкутніку фабрыкі безадкладна прыняць меры да рашучага паляпшэньня рабочага снабжэньня і харчаваньня шляхам шырокага разгортваньня самазагатовак. Безагаворачна, не пазьней 1-га сьнежня, поўнасьцю рэалізаваць у рабочых авансы на снабжэньне бульбай. Давесьці на працягу аднаго месяца процант прадуктаў харчаваньня ў звароце ЗРК ня менш чым да 40-50 проц. пры поўным выкананьні агульнага пляну тавараразвароту.

4. Пад асабістую адказнасьць дырэктара фабрыкі тав. КАГАНА і гомельскага трэсту грамадзкага харчаваньня неадкладна палепшыць якасьць агульных абедаў, перагледзець калькуляцыю і палітыку цэн у сталоўцы, зараз-жа разгарнуць самазагатоўкі прадуктаў, палепшыўшы ў значнай ступені работу буфэту.

5. Белабуткааб'яднаньню — тав. ШЭРМАНУ, Белкаапсаюзу — тав. ВЕРБА і дырэктару фабрыкі — тав. КАГАНУ на працягу 5 дзён вызначыць крыніцы фінансаваньня неабходных мерапрыемстваў па стварэньні ўласнай харчовай базы. Прапанаваць трыкутніку фабрыкі і фракцыі ЗРК, як першачарговую задачу, у бліжэйшым паўгодзьдзі асвоіць агароды ня менш як у 85 га, павялічыўшы стада рагатай жывёлы на 30 шт., сьвіней — на 40-50 шт., трусоў — да 200.

6. У мэтах паляпшэньня жыльлёвых умоў рабочых, прапанаваць фракцыі гарсавету пры ўводзе ў эксплёатацыю новага жыльлёвага фонду, улічыць патрэбнасьць рабочых фабрыкі «Праца». Дырэктару фабрыкі тав. Кагану і Белабуткааб'яднаньню — тав. Шэрману вырашыць пытаньне аб пабудове не пазьней 1-га кварталу 1933 году лёгкатыпнага дому для адзіночак на 100 чал.

7. Адзначыць, што гомельскі гарком не аддаў належнай увагі пытаньню рабочага снабжэньня фабрыкі, дапусьціўшы аслабленьне кіраўніцтва ЗРК. На ўроках фабрыкі «Праца» заастрыць увагу ўсёй партарганізацыі па пытаньнях рабочага забесьпячэньня.

8. Указаць Гомельскаму гарпрафсавету і ЦП саюзу абутковай прамысловасьці на неабходнасьць аказаньня канкрэтнай штодзённай дапамогі фабрыцы ў яе рабоце па паляпшэньні бытавых умоў і снабжэньня рабочых.

9. Абгаварыць гэтую пастанову на сходзе партколектыву і сходах рабочых фабрыкі «Праца» і інш. прадпрыемстваў гораду.

10. Аргінстру ЦК праз два месяцы праверыць выкананьне гэтай пастановы.

Лепшы памочнік у барацьбе за прамфінплян

У цэнтры Пралетарскай слабады г. Віцебску разьмясьцілася вялікая двухпавярховая камяніца. Над уваходам вялікі надпіс: **«Цэх грамадзкага харчаваньня ільнапрадзільнай фабрыкі «Дзьвіна»**. У сталоўцы ўзорная чыстата...

Гудзіць фабрычная сірэна... Стрэлка гадзіньніка паказвае 9 г. 30 мін. Рабочыя з часальнага і ватэрнага цэхаў групамі запаўняюць сталоўку, займаюць адведзеныя месцы, атрымаўшы ў буфэце талёны. Уся працэдура працягваецца ня больш 5 мінут. Спэцыяльныя сталы адведзены лепшым ударніцам-ватэрпічыцам, якія працуюць на двух старонках, ударнай брыгадзе імя гарсавету і гаспадарча-разрахунковым брыгадам. Тут-жа сталы для работнікаў ІТС, маткі і дзіцяці і дыэтнікаў.

На працягу гадзіны сталоўка прапускае 700 чалавек. Абеды працягваюцца 20-25 мінут. Гэта — рэзультат зьнішчэньня абязьлічкі ў абслугоўваньні і пераводу ўсіх афіцыянтак на зьдзельшчыну. Афіцыянткі самі зацікаўлены ў лепшым і хутчэйшым абслугоўваньні рабочых. 6 афіцыянтак абслугоўваюць першую зьмену, 5—другую, 2—трэцюю. Сталоўка поўнасьцю прыстасавала сваю работу да ўмоў фабрыкі, працуе круглыя суткі і прапускае кожны дзень 2.200 рабочых фабрыкі, 340 фабзайцаў, 800 школьнікаў, 250 дзяцей да аднаго году і 500 рабочых з іншых прадпрыемстваў.

Штодзеннае мэню складаецца з 8-10 рознастайных страў пры абавязковых 2-3 мясных. 27 лістапада, напрыклад, рабочыя маглі выбраць 2 стравы з 9, прычым абед каштаваў ад 50 да 80 кап. Ударніцы-двухстароннічыцы атрымалі падвойны абед пры абавязковым мясным блюдзе і заплацілі 39 кап. Дзеці — макаронны суп, курацыну, хлеб з павідлам — усё разам коштам у 50 кап. Дыэтнікі на абед атрымалі добры крупнік, рыбу ў сьмятане, мус і булку. Абед разам са сьнеданьнем (манная каша на масьле, булка з маслам, чай з малаком) каштаваў ім 90 кап.

«Абеды смачныя, добраякасныя — такава думка кухара-бракера, такую ацэнку абедам даюць штодзенна дактары і бактэрыялёгічны інстытут.

Старэйшы кухар сталоўкі фабрыкі «Дзьвіна» тав. Сакольскі. Зьлева: агульны выгляд залі сталоўкі.

Вялікая сьветлая кухня мае некалькі аддзяленьняў. Галоўнае — дзе варацца абеды, моечнае і падрыхтоўчае. У адным пакоі чысьцяць бульбу, ў другім робяць мяса, ў трэцім чысьцяць гародніну. Уся падрыхтоўчая работа мэханізавана. Абслугоўваючы пэрсанал кожнага аддзяленьня складае брыгаду на чале з брыгадзірам.

На кухні таксама ліквідавана абязьлічка. Кожны кухар прымацаван да пэўнай работы, ён адказвае як за якасьць страў, так і за выдаткаваньне прадуктаў. Работа кухароў, як і ўсіх брыгад кухні, пераведзена на зьдзельшчыну.

Старэйшы кухар тав. **Сакольскі** — вялікі майстар сваёй справы. Ён атрымаў першую прэмію на ўсебеларускай канфэрэнцыі кухароў.

Як-жа сталоўка «Дзьвіны», якая ў цэнтралізаваным парадку атрымлівае толькі 30-40 проц. патрэбных прадуктаў, мае магчымасьць даць рабочым вялікі выбар страў, пры абавязковым мясным абедзе?

Справа вось у чым! Адміністрацыя сталоўкі, на чале з загадчыкам — рабочым вылучэнцам тав. **Ліўшыцам** здолела ажыцьцявіць дырэктывы партыі аб самазагатоўках. Наладзіўшы самазагатоўкі ў глыбінных пунктах Бешанковіцкага, Лёзьнянскага, Сураскага і Віцебскага раёнаў, сталоўка атрымала 117 тон гародніны, з іх 402 цэнтн. бульбы, засаліла 9 тон гуркоў і г. д. Сталоўка мае 4-х кароў, 47 авец, 286 сьвіней (апрача 38 зьнятых з адкорму).

Сьвіньні знаходзяцца ў чыстым сьветлым і цёплым памяшканьні. Іх даглядае спэцыяльная брыгада пад кіраўніцтвам тав. **Шумейкі**, скончыўшага сьвінаводчы тэхнікум. Зараз будуецца новы сьвінарнік, спэцыяльна прыстасаваны да зімы.

Сталоўка знаходзіцца на гаспадарчым разрахунку, мае сваё заданьне, якое даводзіцца да кожнага рабочага.

Сацспаборніцтва паміж брыгадамі і паасобнымі работнікамі, выпуск сваёй насьценгазэты, чырвоная і чорная дошкі ўдарнікаў і прагульшчыкаў далі патрэбныя вынікі.

Адзначым лепшых ударнікаў сталоўкі: па брыгадзе кухароў — т.т. **Сакольскі, Гагуля, Загмундовіч і Навіцкая;** па корань-плоднай брыгадзе — т.т. **Семянчукова;** аудамойнай — **Мамантава;** па брыгадзе афіцыянтак — **Патоцкая, Фамінкова, Лаўрэнева і Кузьмінкова;** на буфэту — **Стасевіч** і па сьвінарніку — **Сімкевіч.**

Асабліва трэба падкрэсьліць ударную работу намесьніка загадчыка сталовай; былога рабочага «Дзьвіны» тав. **Пузанава.**

Вялікую дапамогу аказвае сталоўцы фабрычнае кіраўніцтва. Фабрыка забясьпечвае сталоўку вадой, апалам, асьвятленьнем і, у выпадку патрэбы, транспартам. «Сталоўка заслужыла нашу ўвагу; яна зьяўляецца лепшым памочнікам у выкананьні прамфінпляну» — заяўляе дырэктар фабрыкі тав. **Плаўнік.**

Сталоўка «Дзьвіны» ня так даўно мела дэфіцыт у 6 тыс. рублёў, зараз яна мае 2.000 руб. прыбытку. Гэта вынік умелага гаспадарчага кіраўніцтва.

— Я працую на фабрыцы «Дзьвіна» вось ужо 29 год і ніколі ня думала, што буду абедаць у такой добрай сталоўцы, — заяўляе старая ватэршчыца тав. **Бараноўская.**

— Наш цэх харчаваньня — вялікае дасягненьне, — паўтарае сьледам за Бараноўскай трохтысячны калектыў ільнапрадзільнай фабрыкі «Дзьвіна».

А. ЗАРУБЕЖНЫ.

Панцялей і певень...

Хто яго ведае, чаму ў Барысаве так не шанцуе... пеўням. Здаецца, нічога такога асаблівага, за што можна крыўдзіцца, яны не зрабілі. Кожнаму вядома, што певень —звычайная хатняя птушка, прычым даволі карысная.

У Барысаве думаюць інакш. Тут для гэтай птушкі ні жыцьцё, а самыя, што называецца, горкія пакуты. Невядома, за якія грахі ў Барысаве ператварылі пеўня ў... сымбаль агіднейшай ганьбы. Ды яшчэ як? Намалявалі партрэт і асудзілі на... публічную зьнявагу.

Справа ў тым, што Барысаўскі раён зусім дрэнна выконвае свой збожжазагатоўчы плян. Штосьці трэба было зрабіць. У Барысаве думалі, меркавалі і, нарэшце, парашылі: бяз пеўня ніяк не абыйсьціся. Мала хто не падумае: што за бязглуздзіца! Калі хочаце пераканацца, што іменна бяз пеўня ніяк не абыйсьціся, наведайце Барысаў. У горадзе вы ўбачыце... велізарную дошку, а на ёй... аэраплян і певень. Самалёт нікуды ляцець ня зьбіраецца, а певень маўчыць, як набожчык. Адным словам, на гэтай дошцы і аэраплян і певень проста толькі намаляваны. І першы і другі займаюць па аднолькавай палове дошкі. Вось і ўсё...

На тую частку дошкі, якую ўпрыгожвае певень, заносяцца самыя горшыя, самыя адсталыя сельсаветы. Шчасьце заняць месца пад аэраплянам дастаецца толькі тым, хто больш ці менш добра выконвае свой збожжазагатоўчы плян.

Так хутка і, мякка кажучы, лёгкадумна вырашылі ў Барысаве задачы барацьбы за збожжа. Дапамагае гэта справе? Наўрад. Пакуль мала на каго небарака певень зрабіў хоць-бы які-небудзь уплыў. Прынамсі, раённы збожжазагатоўчы плян выконваецца зусім марудна. Злыя языкі гавораць, што дошка з пеўнем і аэраплянам зрабілася толькі... прадметам вясёлых жартаў для барысаўскіх школьнікаў.

Іншай думкі рэдакцыя раённай газэты «Бальшавік Барысаўшчыны». Для яе і певень і аэраплян замянілі літаральна ўсё. Небараку пеўня, намаляванага на дошцы, рэдакцыя палічыла чым хочаце: найвышэйшым аўтарытэтам, магічнай сілай і г. д.

Аднак, сельсаветы хоць і «сядзелі на пеўні», але ад гэтага ім было ні холадна, ні горача. Чаму? Ды вельмі проста. Сапраўдную арганізацыю мас на барацьбу за збожжа ў Барысаве падмянілі партрэтам невядома ў чым вінаватага пеўня...

Узяць для прыкладу хоць-бы В.-Стахаўскі сельсавет. Яго «пасадзілі на пеўня» адразу, як толькі зьявілася дошка. Пасадзілі і ўмылі рукі. У сельсавеце—ні партыйнай, ні камсамольскай ячэек. Уся работа па збожжазагатоўках ускладзена фактычна на плечы аднаго старшыні сельсавету. Вяскова актыў не арганізаван. Барацьба з кулацкім сабатажам не вядзецца.

А з Барысава... хоць-бы намёк на практычную дапамогу!.. Сельсавет за нікуды ня годную здачу збожжа толькі «пасадзілі на пеўня». Сядзеў сельсавет дзень, сядзеў два —хоць-бы хны. Вынікаў, вядома, ніякіх. Віддаць і газэту, нарэшце, ахапіла горкае расчараваньне. І вось у сельсавет пасылаецца спэцыяльная выязная рэдакцыя.

***

Усе факты рэдакцыі былі вядомы. В.-Стахаўскі сельсавет стаяў на самым апошнім месцы. Пастановы партыі аб збожжазагатоўках ня былі растлумачаны. Супроць кулацкіх элемэнтаў ніхто не змагаўся. Пра барацьбу са спэкуляцыяй нават і не ўспаміналі...

Аб чым-жа загаварылі бюлетэні выязной рэдакцыі? З чаго пачала яна сваю практычную работу? З арганізацыі актыву? З шырокага растлумачэньня пастаноў партыі і ўраду аб збожжазагатоўках? З барацьбы супроць кулака? Што яшчэ за выдумкі. З пеўня! З таго самага пеўня, партрэт якога можна і цяпер убачыць у Барысаве...

Скажам проста: выязной рэдакцыяй апанавала вялікае сумненьне. Усяк бывае. Можа ў сельсавеце нават і ня чулі пра грознага барысаўскага пеўня? Бюлетэні выязной рэдакцыі затрубілі аб баявой трывозе:

> «В.-Стахаўскі сельсавет ганебна ня выконвае пляну збожжазагатовак. На раённай дошцы **ваш сельсавет пасаджан на пеўня».**

Але-ж гэта вядома. Тое, што сельсавет у глыбокім тыле—не сакрэт. Вы лепш скажэце, што трэба рабіць. Дайце канкрэтныя прапановы. Выязная маўчыць. Бюлетэні толькі настойліва рэклямуюць раённую дошку з пеўнем...

Па вёсках сельсавету жартавалі:

— Суседзе!

— Га?

— Ці ты чуў навіну?

— А што?

— Ды вось выязная рэдакцыя піша, што сельсавет сядзіць на нейкім пеўні...

— А каб толькі тае і бяды.

— Але! Няхай сабе, калі ласка, сядзіць хоць на курыцы...

— Да рэчы, пасадзілі-ж ня нас, а толькі аднаго Панцялея.

— От, глупства ўсё гэта...

Рэдакцыя не сьцярпела. Што яшчэ за жарты?! Хто даў права не баяцца пеўня, ды яшчэ нават зьмешваць яго з курыцай?! І адкуль такая пахабная праваканцыя, што на пеўні сядзіць адзін Панцялей, а ўвесь сельсавет. Пасыпаліся рашучыя абвяржэньні:

> «Той-сёй прабуе сьцьвярджаць, што на пеўня пасаджан адзін старшы сельсавету тав. Панцялей. Гэта не праўда».

Абвяржэньні зрабілі такі-ж уплыў на ход збожжазагатовак, як кропля вады на пажар. Плян, як і раней, зрываўся. Кулацкім элемэнтам ніхто не даваў ніякага адпору. Аб масавай рабоце—ні гуку. А рэдакцыю... хвалюе толькі адно балючае пытаньне:

> «Ці доўга мы будзем ганебна сядзець на пеўні?».

Ніхто не адказвае. Выязная рэдакцыя ўжывае рэпрэсіі. Можа хоць гэта зробіць уплыў. Бюлетэні з выключнай сьмеласьцю пачынаюць крытыкаваць членаў сельсавету. Што гэта такое: і наконт пеўня маўчыцё і збожжа не здаяцё:

> «Трэба адзначыць, што члены сельсавету праводзяць невыстарчальную работу. Некаторыя з іх яшчэ самі не здалі патрэбнай колькасьці збожжа».

Дзе працуе выязная рэдакцыя? На паўночным полюсе? Ды не. У тым-жа самым сельсавеце, «некаторыя члены» якога самі зрываюць збожжазагатоўкі. Чаму-ж не называюцца прозьвішчы і імёны? А хто яго ведае...

Якая карысьць ад такой абеззасаблена крытыкі, ад такой бязглуздай алілюйшчыны. Зразумела, ніякай. Гэта толькі на руку сабатажнікам збожжазагатовак.

У чым усё-ж такі справа? Ці ня ў тым што

> «... выязная рэдакцыя газэты «Бальшавік Барысаўшчыны» знаходзіцца ў вёсцы В.-Стахава і працуе ўвесь дзень у хаце Ляксея Лявіцкага».

Вось як расчыняецца ларчык. Рэдакцыя ўвесь дзень працуе ў хаце. Носу з хаты не паказвае...

На гэтым па сутнасьці работа выязной рэдакцыі і была скончана. Праўда, яшчэ сёе-тое гаварылася аб арганізацыі чырвонага абозу, але... Рэдакцыя пасьпяшыла ў горад. У яе апошнім разьвітальным бюлетэні таксама на першым пляне стаяла слова «але»:

> «**ПЕРАЛОМ** (які, адкуль ён узяўся?) **ЗРОБЛЕН, АЛЕ НЕ ВЫСТАРЧАЛЬНЫ...».**

Каго вініць у гэтым? Пеўня, ці рэдакцыю? Прычым, аднак, тут певень? Ён хоць дошку сабой упрыгожвае. А рэдакцыя? Што зрабіла яна?..

Я. Ів.

Новая перамога

5-га сьнежня ў псыхіятрычнай клініцы адбудзецца ўрачыстае пасяджэньне, прысьвечанае праведзенай у жыцьцё рэканструкцыі псыхіятрычнай дапамогі.

У пачатку лета гэтага году на ўсебеларускай псыха-нэўралёгічнай канфэрэнцыі былі заслуханы і абгаворваны даклады (д-ра ПАСЬВІНСКАГА, праф. ЛЕНЦА), у якіх выкладаліся асноўныя прынцыпы карэннай перабудовы ўтрыманьня і лячэньня псыхіятрычных хворых. Не прайшло некалькіх месяцаў, як тэарэтычныя палажэньні, высунутыя ў ходзе разьвіцьця савецкай мэдыцыны, цалкам ператвараюцца ў практыку.

У псыхіятрычнай клініцы, калісьці адстаўшай у сувязі з агульным адставаньнем псыхіятрычнага вучастку ад іншых вучасткаў савецкай аховы здароўя, адкрываюцца дзьве ўзорныя санаторыі, наладжваецца спэцыяльны электра-сьветагабінэт, абсталёўваюцца асноўныя віды фізіятэрапіі.

Зусім зьнімаюцца тыповыя для старога часу турэмныя краты, зьнішчаюцца ізалятары; ва ўсіх аддзяленьнях зьяўляецца мяккая мэбля. Адрамантаваныя чыстыя пакоі застаўлены кветкамі. Ёсьць рад майстэрань, у якіх свабодна, бяз усякага прымусу, дружным калектывам працуюць хворыя. Замест пасыўнага ляжаньня хворых на ложках або бязьдзельнага сядзеньня па кутках — усюды відаць жыцьцё. Праца, строга разьлічаная па сілах і стане хворых, чаргуецца з адпачынкам і забавамі. Санітары і санітаркі — ранейшыя вартаўнікі і даглядчыкі хворых — ператвараюцца ў рабочых-ударнікаў, якія прымаюць удзел у працы хворых і падтрымліваюць неабходны парадак і рэжым установы.

Побач з гэтым само лячэньне хворых прасякаецца элемэнтамі актыўнасьці. Хворы вывучаецца не як псыхалёгічна цікавы кур'ёз, а як працоўны, працаздольнасьць якога ў часе хваробы зьменшаецца. Усё лячэньне, таксама як і догляд хворага, пранізаны адзінай мэтай: усімі магчымымі сродкамі, лепшымі мэдыкамэнтамі, сэратэрапэўтычнымі і арганатэрапэўтычнымі працэдурамі, гіпнозам, стымулюючай псыхіятэрапіяй, фізкультурай і фізіятэрапіяй узьняць часова страчаную актыўнасьць і працаздольнасьць хворага і папярэдзіць пераход псыхічнай хваробы ў слабавум'е.

Асаблівую ролю тут адыгрывае так званая працоўная тэрапія, якая заключаецца ў арганізацыі працы хворых. Калектыўная, правільна арганізаваная праца ёсьць вярнейшы сродак, які папярэджвае слабавум'е хворых, добра ўплывае нават на ўсхваляваных (так званых «буйных» хворых). Прадастаўлены сам сабе хворы падначальваецца ўзьнікаючым у яго ў працэсе хваробы брэдавым ідэям, галюцынацыям, ілюзіям, страхам.

Работа, выбраная па яго сілах і здольнасьцях, пад кіраўніцтвам кампэтэнтных у псыхіятрыі інструктароў, адцягвае хворага ад хваравітых думак і захапленьняў, практыкуе наяўныя ў яго працоўныя звычкі і разам з тым папярэджвае яго ад псыхічнай дэградацыі.

Разгортваючы ў першую чаргу самую энэргічную і навукова-ўгрунтаваную дапамогу актыўным элемэнтам, якія будуюць сацыялізм (актыўным рабочым, калгасьнікам і інш.), новая савецкая псыхіятрыя рашуча паварочваецца тварам да патрэб сацыялістычнага будаўніцтва і прымае ўсе меры, каб хутчэй вярнуць працоўнага здаровым на вытворчасьць.

Адкрыцьцё рэканструяванай псыхіятрычнай клінікі зьяўляецца сапраўдным сьвятам для органаў аховы здароўя, мэдінстытуту, для савецкіх вучоных, для работнікаў мэдыцыны і для шырокіх мас працоўных, творчай сіле якіх мы абавязаны ўсімі новымі дасягненьнямі савецкай навукі і тэхнікі.

Праф. А. К. ЛЕНЦ.

Дзіцячаму камуністычнаму друку Беларусі

Магутнаму калектыўнаму прапагандысту, агітатару і арганізатару падрастаючага пакаленьня — дзіцячаму камуністычнаму друку Беларусі ў дзень трохгадовага юбілею «Зьвязда» шле бальшавіцкае прывітаньне.

На бальшавіцкіх традыцыях нашай слаўнай камуністычнай партыі выхоўваецца і арганізоўваецца падрастаючае пакаленьне.

Імя вялікага арганізатара і правадыра нашай партыі і сусьветнага пралетарыяту— У. І. Леніна, якое носіць дзіцячая камуністычная арганізацыя, павінна быць маяком, які асьвятляе шлях, дае сілу, упэўненасьць, арыентоўку ў штодзённай барацьбе за новага чалавека, за сацыялізм.

Сіла дзет. кам. друку ў тым, што ён тысячамі нітак зьвязан з масай, што ім кіруе ленінскі камсамол і наша партыя.

Няхай-жа піянэрскія газэты Беларусі і надалей высока трымаюць сьцяг Леніна, арганізоўваюць і загартоўваюць у духу ленінізму пакаленьне Кастрычніка.

Пад выпрабаваным кіраўніцтвам нашай партыі і яе ленінскага ЦК, на чале якога стаіць лепшы ленінец, правадыр сусьветнага пралетарыяту т. Сталін,—наперад да пабудовы бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва!

Няхай жыве бальшавіцкі друк — самая моцная, самая вострая зброя нашай партыі!

«Зьвязда».

Шапіра

САВЕЦКІЯ ЭДЫСОНЫ

«Пры даных матар'яльных сродках, на падставе вялікай эканоміі лепшага выкарыстоўваньня магчымасьці вытворчасьці, лепшай мабілізацыі сіл і лепшага практычнага кіраўніцтва, даць краіне больш прадукцыі і лепшай якасьці». У барацьбе за сацыялістычную рэканструкцыю народнай гаспадаркі, вызваленьня ад тэхніка-эканамічнай залежнасьці масавае вынаходзтва і рацыяналізацыя адыгрываюць асаблівую ролю.

У кастрычніку 1930 г. ЦК УсеКП(б) вынес вялікай важнасьці пастанову, у якой падкрэсьліў, што **«у пэрыяд вялікага росту сацыялістычнага будаўніцтва і творчай ініцыятывы рабочае клясы выключнае значэньне набывае масавае вынаходзтва, як адна з важнейшых форм непасрэднага ўдзелу ў сацыялістычнай рацыяналізацыі вытворчасьці».**

Таварыства вынаходцаў налічвае ў сваіх радох **5.000** вынаходцаў — ударнікаў і рацыяналізатарскіх змагароў за выкананьне прамфінпляну і аўладаньне вышынямі тэхнікі. Ужо ў гэтым годзе яны далі народнай гаспадарцы эканоміі звыш **4 млн.** руб. Толькі па мэталяаб'яднаньні за першае паўгодзьдзе ад рацыяналізацыі атрымана эканоміі **782,9 тыс. руб.** За першае паўгодзьдзе бягучага году па 17 буйнейшых прадпрыемствах Гомелю сабрана 2.732 прапановы з умоўнай эфэктыўнасьцю каля паўтара мільёна руб. Па ўсёй сыстэме Наркамлёгпраму толькі па 310 прапановах атрымана **262.810 руб.** эканоміі за паўгодзьдзе.

Мы павінны ведаць нашы вынаходзтва і вынаходцаў, якія нас вызваляюць ад імпарту, павышаюць прадукцыйнасьць працы, якасьць прадукцыі і г. д.

Тав. **Дарасевіч** — майстар шаўковай фабрыкі, унёс прапанову, якая скарачае імпарт і дае эканоміі 15.860 руб. у год. Галоўны інжынэр гэтай-жа фабрыкі — **Магілеўскі** даў прапанову, якая значна павялічвае прадукцыйнасьць прадзільнай машыны і дае эканоміі **10 млн.** руб. у год.

Граўклес (завод «Адраджэньне») прапанаваў нарэзку чарвячных шасьцярон для аўтамашын, што дае эканоміі **15 тыс. руб.** золатам.

Марголін (завод «Камунар» — вынаходца электрычнай мотапомпы, націск якой—50 м. вышыні. Столяр **Баскін і Кац** далі прапанову аб выкарыстоўваньні адыходаў ваты швейнай фабрыкі «Кастрычнік», што дае эканомію ў 72.000 руб. **Грэк** (жанчына) дае рад рацыяналізатарскіх прапаноў і зьяўляецца загадчыкам БРЫЗ'у.

Жывыва (чыгунка, Гомель), вынаходзтвы якога ўжываюцца на чыгунках усяго Саюзу і далі больш мільёну руб. эканоміі.

Арш, тэхнік-канструктар акулярнай фабрыкі, які зьяўляецца аўтарам новых варштатаў, даў шмат рацыяналізатарскіх прапаноў і ўзнагароджан ордэнам працоўнага Чырвонага сьцягу за вынаходзкую дзейнасьць.

Ня гледзячы на гэтыя посьпехі, мы ў частцы рэалізацыі рабочых прапаноў, удасканаленьня і вынаходзтва, укамплектаваньня якаснымі кадрамі органаў вынаходзтва маем значны прарыў. Яшчэ шмат выпадкаў, калі з боку многіх гаспадарнікаў, прафарганізацый наглядаецца недаацэнка вынаходзтва, невыстарчальная ўвага і кіраўніцтва вынаходцамі.

На швейнай фабрыцы **«Прафінтэрн»** 9 рацыяналізатарскіх прапаноў марынуюцца ў загадчыка тэхнічнай часткі тав. **Гобзрмана,** які апартуністычна адносіцца да рабочых прапаноў. На гуце **«Камінтэрн»** марынуюцца па 4 месяцы прапановы, якія даюць вялікую эканомію (толькі адна з іх — 30.000 руб.). На заводзе **«Камунар»,** калі даецца рацыяналізатарская прапанова, тэхнічны пэрсанал заводу адказвае, што яна была прадугледжана плянам, а па сутнасьці ў жыцьцё не праводзіцца, чым і адбіваецца рабочая ініцыятыва. Калі рабочы **Завуцінскі,** начальнік цэху ширспажыву заводу «Камунар», ужо доўгі час змагаецца за ўкараненьне прапановы аб зьмене тэхналёгічнага працэсу на бэтонным варштаце, дык ІТР яму ў гэтым не дапамагае, між тым, як прапанова дае эканоміі **51.000 руб. і 62 тоны ліцьця.** З боку заўкому няма ніякай дапамогі і кіраўніцтва вынаходзкім рухам.

Прараб на гуце ўнёс прапанову, якая павінна даць каля 50.000 руб. у год эканоміі. Але гэта прапанова, ужо прынятая ў шклофарфары, на заводзе яшчэ не рэалізавана. Заводзкі БРЫЗ у асобе **Амзра** ставіць усялякія перашкоды па шляху яе рэалізацыі.

На заводзе імя **Ланцуцкага** з паступіўшых у першым паўгодзьдзі 250 рабочых прапаноў, рэалізавана ўсяго толькі 41. На фабрыцы **«Камінтэрн»** са 145 вынаходзкіх і рацыяналізатарскіх прапаноў ажыцьцёўлены толькі 50.

Рабочы-рацыяналізатар **Адамовіч,** заводу **«Пралетары»** (Гомель) працуе над выпрацаваньнем свайго каштоўнага вынаходзтва — навіны ў мэталяапрацоўчай прамысловасьці — над новым складам фармовачнай зямлі, але ня мае дапамогі з боку арганізацыі заводу для ажыцьцяўленьня яе.

На некаторых прадпрыемствах БССР наглядаецца такое становішча, калі заводзкія БРЫЗ'ы і бюро рацыяналізацыі займаюцца крахаборніцтвам, расплачваюцца грабязямі за рацыяналізатарскія прапановы. Прыкладам гэтага можа служыць завод імя **Варашылава,** дзе прэміравалі за прапановы па **1 руб. 67 кап.** і г. д., у той час, калі прэміі ўстаноўлены ня менш **25** руб.

Матар'яльна-бытавыя ўмовы работы вынаходцаў таксама нядобрыя, ня гледзячы на выразныя ўказаньні і пастановы ЦВК БССР, дзе гаворыцца, што «на вынаходцаў, зарэкамэндаваўшых сябе карысным вынаходзтвам, пашыраюцца жыльлёвыя ільготы побач з навуковымі працаўнікамі... Для рабочых-вынаходцаў, г. зн., для асоб, якія займаюцца вынаходзкай дзейнасьцю, побач з выкананьнем сваёй асноўнай працы, прадастаўляецца права на дадатковы двухтыднёвы адпачынак адзін раз у год».

Вынаходца ня стаў яшчэ цэнтральнай фігурай на прадпрыемстве. Дырэктыва партыі аб тым, што таварыства вынаходцаў павінна працаваць пад непасрэдным кіраўніцтвам прафсаюзаў, ня выконваецца. З прычыны такіх адносін вынаходцаў, дынаміка рабочых прапаноў па многіх прадпрыемствах ідзе ўніз.

Так, па заводу «Бальшавік» у першым квартале паступіла 186 прапаноў, у другім — 175 і ў трэцім — толькі 78. На фабрыцы «Камунарка»—адпаведна: першы квартал даў 250, другі квартал — 42, трэці — 7; завод імя **Сталіна:** першы квартал — 72, другі — 41, трэці — 32.

Усе гэтыя лічбы ярка сыгналізуюць аб яўнай небясьпецы на гэтым важнейшым вучастку вытворчай дзейнасьці. Армія вынаходцаў — герояў сацыялістычнага будаўніцтва — павінна стаць у цэнтры ўвагі партыйна-прафсаюзных і гаспадарчых арганізацый заводаў.

Праходзячая зараз справаздачна-перавыбарчая кампанія нізавых ячэек таварыства вынаходцаў супадае з гадавінай пастановы ЦК аб масавым вынаходзтве. У БССР, па сутнасьці, гэта не перавыбарчая кампанія, а новая арганізацыя такіх ячэек, якія павінны быць сапраўдным зьвяном вытворчай дзейнасьці на прадпрыемстве.

Вялікі зрух мы ўжо маем у часе ходу перавыбарчай кампаніі ў напрамку рэалізацыі паступленьня рабочых прапаноў па некаторых прадпрыемствах. На заводзе імя **Варашылава** была праведзена канфэрэнцыя вынаходцаў, якая мае добрыя вынікі сваёй работы. Арганізавана 9 ячэек з ахопам 280 чал. Да XV гадавіны Кастрычніка яны ўзялі на сябе абавязак ахапіць 500 рабочых і 100 проц. ІТР. Арганізуецца майстэрня для ажыцьцяўленьня рабочых прапаноў. Паступіла ў фонд XV гадавіны Кастрычніка ўжо 80 каштоўных прапаноў.

На заводзе імя **Молатава** арганізаваны 5 ячэек вынаходцаў. Выпушчан спэцыяльны нумар газэты, прысьвечаны перавыбарчай кампаніі, і арганізаваны самаправерачныя брыгады.

На абутковай фабрыцы (Менск) унесена 36 прапаноў. Інжынэр Бабруйскага дрэваапрацоўчага камбінату **Цярсыым** даў прапанову, якая дае **53** тыс. руб. эканоміі ў год.

Асабліва слабы вучастак у вынаходзкім руху — гэта ўцягненьне жанчын. Між тым, у галіне працы сярод жанчын ёсьць чаму павучыцца на чырвонасьцяжным заводзе **«Бальшавік».** Да перавыбарчай кампаніі ячэек былі склікаены сходы рабочых і работніц па цэхах. Арганізаваны 2 жаночыя брыгады. У таварыстве вынаходцаў са 180 жанчын на заводзе ўцягнуты ў вынаходзкую работу 24. Наглядаецца прыток прапаноў ад работніц гэтага заводу. Арганізатарам правядзеньня масавай работы сярод жанчын у галіне рацыяналізацыі тав. **Лагуновай** узят абавязак арганізаваць трэцюю жаночую брыгаду.

Важнейшая задача органаў рацыяналізацыі — накіраваць сваю работу па шляху вывучэньня і поўнага скарыстаньня скрытых рэсурсаў прадпрыемства, максымальнага скарыстаньня адыходаў для вырабу прадметаў шырокага ўжытку, павышэньня прадукцыйнасьці працы. Скарачэньне страт і ўзьняцьце якасьці прадукцыі, паляпшэньне ўмоў працы на вытворчасьці — вось галоўны напрамак работы ячэек вынаходцаў.

Рабочыя-вынаходцы — актыўныя ўдзельнікі сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва, павінны знаходзіцца ў першых калёнах змагароў за новую сацыялістычную тэхніку, за пабудову бяскласавага грамадзтва.

Пастаўленая задача стварэньня ў другой пяцігодцы навейшай тэхнічнай базы для ўсіх галін народнай гаспадаркі не можа быць ажыцьцёўлена без максымальнага разгортваньня масавага вынаходзтва.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

ЯЎРЭЙСКІЯ ПАГРОМЫ Ў ПОЛЬШЧЫ

Сотні параненых у Львове

ЛЬВОЎ. Яўрэйскія пагромы ў Львове ня толькі ня спыніліся, але набываюць усё большыя і большыя разьмеры. За адзін толькі дзень 29 лістапада, паводле афіцыяльных даных, у **Львове хуткай дапамогай зроблены перавязкі 120 асобам, якія самі прыбылі ў бальніцы, а 62 цяжка параненыя асобы былі перавезены ў шпіталь.** 5 аўтамабіляў хуткай дапамогі ўвесь дзень курсавалі па гораду, ня могучы справіцца з перавозкай параненых.

Нават фашысцкая прэса прымушана падаць жудасны малюнак пагрому ў горадзе. І на гэты раз натхніцелем і арганізатарам яўрэйскіх пагромаў зьяўляецца **польскае фашысцкае студэнцтва.** Вось як апісвае яўрэйскія пагромы ў Львове фашысцкая прэса:

На другі-ж дзень пасьля забойства крымінальнымі злачынцамі яўрэйскай нацыянальнасьці ў адной з начных кавярняў паляка-студэнта, з самай раніцы групы студэнтаў па 5—10 чалавек разам з падонкамі вуліцы пачалі граміць яўрэйскія магазыны і крамы. Потым баёўкі фашысцкага студэнцтва кінуліся ў вышэйшыя навучальныя ўстановы і пачалі палкамі і касьцетамі выганяць яўрэяў студэнтаў з залаў універсытэту. У Вышэйшай Гандлёвай школе студэнцкая фашысцкая баёўка, стварыўшы на сходах універсытэту шпалеры, **прапускала скрозь строй яўрэйскіх студэнтаў і студэнтак. Крывёю ад палачных удараў і касьцетаў запырсканы ўсе сьцены і падлога.**

У гэты-ж час у горадзе ашалелыя ад крыві студэнты і падонкі грамадзтва громілі і грабілі яўрэйскія крамы. Усе гэтыя дні на вуліцах гораду адбываюцца аблавы на яўрэяў. Яўрэйскія прахожыя зьбіваюцца да крыві. Фашысцкія студэнцкія баёўкі ўрываюцца ў трамваі і выкідваюць адтуль пасажыраў-яўрэяў. Многія з выкінутых з трамваю трапляюць пад другія трамваі, аўтобусы і калечацца, як гэта мела месца з **Ісаакам Фліфам,** якому трамвай адрэзаў ногі.

Нібыта для барацьбы з пагромшчыкамі ўладаю сьцягнуты ў горад значныя сілы паліцыі. **Але яна толькі заахвочвае пагромшчыкаў,** таму пагромы носяць масавы і крывавы характар. Чорнасоценцы выдалі нават да паліцыі спэцыяльную адозву, у якой яны заклікаюць паліцыю салідарызавацца з імі.

Замест барацьбы з грамiламі, з чорнай сотняй, фашысцкая ўлада пачала **масавыя вобыскі і арышты сярод рэвалюцыйных рабочых, якія хоць крыху западозраны ў рэвалюцыйным руху.** За адзін толькі дзень 29 лістапада, паводле афіцыяльных даных, **у Львове было арыштавана звыш 39 чалавек.**

Яўрэйскімі пагромамі фашызм імкнецца адцягнуць грамадзкую думку ад таго катастрафічнага становішча, у якім зараз знаходзіцца краіна з прычыны авантурніцкай палітыкі кіруючага лягеру. Нацкоўваньнем насельніцтва адной нацыянальнасьці на другую, масавымі арыштамі рэвалюцыйных рабочых і сялян улада стараецца аслабіць рэвалюцыйны рух і тым самым падоўжыць сваё існаваньне.

Яўрэйскія пагромы са Львова перакінуліся ў іншыя гарады Польшчы. У Варшаве антысэміцкія выступленьні студэнцтва адбыліся амаль ва ўсіх вышэйшых навучальных установах. У палітэхнікуму студэнцкая фашысцкая баёўка, каб ня пусьціць яўрэяў-студэнтаў ва універсытэт, забарыкадавала ўваход у памяшканьне. Барыкады былі разбураны паліцыяй. Тады антысэміцкія выступленьні перанесьліся ў будынак палітэхнікуму. Звыш 4 гадзін адбывалася зьбіваньне яўрэйскага студэнцтва фашысцкай баёўкаю. Некалькі дзесяткаў чалавек паранена.

Ачысьціўшы залю палітэхнікуму ад студэнтаў-яўрэяў, грамілы потым накінуліся і разграмілі будынак яўрэйскага спартыўнага студэнцкага саюзу. Зьбіваньне студэнтаў-яўрэяў у палітэхнікуме адбывалася ўвесь дзень, з прычыны чаго ўлада прымусіла зачыніць на неакрэслены час палітэхнікум.

Такія-ж сцэны назіраліся і ў варшаўскім універсытэце, у вышэйшай школе сельскай гаспадаркі і інш. У Варшаве параненыя яўрэйскія студэнты налічваюцца дзесяткамі.

У **Чэнстахове** 30 лістапада ўвесь дзень адбываліся яўрэйскія пагромы. Разгромлена шмат яўрэйскіх магазынаў, крам і дамоў. У ліку параненых яўрэяў знаходзяцца тры, якія атрымалі раны нажом. Як падае фашысцкая прэса, **яўрэйскія пагромы адбыліся яшчэ ў Кракаве, Пазнані, Вільні.** Усюды лік параненых дасягае значнай лічбы.

Зьбіваньне яўрэйскага насельніцтва з буйных гарадоў перакінулася на чыгункі. У цягніках фашысцкія баёўкі зьбіваюць ня толькі мужчын, але нават жанчын і дзяцей. Так, у цягніку паміж станцыямі Грудзёнз—Варшава ехалі некалькі яўрэйскіх вучняў пачатковых варшаўскіх школ. Як толькі цягнік рушыў са станцыі, фашысцкая баёўка накінулася на яўрэйскіх вучняў, пачала іх зьбіваць і выкідаць з цягніка.

Весткі аб масавым зьбіваньні яўрэяў у цягніках паступаюць з усіх канцоў Польшчы. Асабліва масавы характар прынялі яны ў Заходняй Украіне. У апошнія дні атрыманы весткі аб зьбіваньні і выкідваньні яўрэйскіх пасажыраў з цягнікоў на лініі **Станіславаўскай, Перамыскай, Стрыйскай і іншых.**

АРЫШТ РАБОЧАГА СХОДУ Ў ВАРШАВЕ

195 чалавек апынуліся за кратамі

ВАРШАВА, 2. Як падае сацыял-фашысцкі «Работнік» 30 лістапада ў клюбе тэкстыльшчыкаў у Варшаве па Дзельнай вуліцы № 95 адбываўся дазволены ўладаю сход рабочых тэкстыльшчыкаў, занятых на фабрыках па вырабу трыкатажу. На сходзе абмяркоўвалася пытаньне працы і зарплаты. У момант сходу ў залі зьявілася паліцыя і арыштавала ўсіх прысутных рабочых —**каля 500 чалавек.** 195 з іх кінуты за краты, рэшта звольнена.

Прыгавор па справе ППС-лявіцы

ЛОДЗЬ. 2 сьнежня ў Лодзінскім акруговым судзе закончыўся вялікі палітычны працэс супроць 36 чалавек—удзельнікаў зьезду ППС-лявіцы. Як вядома працэс пачаўся 7 лістапада й працягваўся 24 дні.

Засуджаны: **Пётра Спалэк** на 6 год катаргі, **Людвік Гаткоўскі, Уладыслаў Сікорскі, Олінгер** — на 5 год катаргі кожны.

Станіслаў Янішэўскі, Францішак Главацкі, Р. Пацакоўскі—на 4 гады катаргі кожны.

Юзэф Рыбарчык, Абрам Літвін, Антось Русак, Раман Шымчак, Францішак Вітман, Станіслаў Какоўскі, Юзэф Влодарскі, Альфонс Чарвінскі, Станіслаў Цыбульскі, Ян Кірус, Юзэф Бар'яш—на 3 гады катаргі кожны.

Балеслаў Пашквінскі, Казімір Новак, Стэфан Дурскі, Францішак Гукка, Антось Грудзінскі, Уладыслаў Грудзінскі, Тадэуш Наўроцкі, Эдвард Канарскі, Арон Зонабэнд, Александр Чарнецкі, Антось Варда, Уладыслаў Лісецкі, Часлаў Пшыбышэўскі і Тэофіль Мілер—да 2-х год катаргі кожны. 4 падсудныя апраўданы.

Усе падсудныя прыгавораны ў агульнай складанасьці да 94 год катаргі.

Дэманстрацыя супроць пагромаў

ВАРШАВА, 3. Учора пашыраліся лістоўкі з заклікам усіх студэнтаў палякаў і яўрэяў да **арганізацыі контр-дэманстрацыі супроць хуліганскіх выступленьняў фашысцкіх студэнтаў — пагромшчыкаў.** У Вільні ўжо адбылася такая дэманстрацыя. Улада, якая праяўляла мяккасьць у адносінах да чорнасоценцаў, **правяла ў Вільні масавыя арышты сярод студэнтаў, якія прымыкаюць да левых студэнцкіх арганізацый.** Адначасова варшаўская прэса нацкоўвае паліцыю супроць «студэнтаў—камуністаў», якія імкнуцца даць адпор пагромшчыкам. **У Варшаве сёньня паўтарыліся выступленьні студэнтаў-пагромшчыкаў.** Антысэміцкія хуліганы разьбілі вокны ў радзе яўрэйскіх магазынаў.

Магістрат Варшавы выпускае камунальную пазыку

ВАРШАВА, 3. Міністэрства ўнутраных спраў зацьвердзіла праект выпуску магістратам камунальнай пазыкі ў 15 млн. злотых (злота каля 22 кап.) на тры гады па 6 проц. гадавых. Афіцыяльна паведамляецца, што першая сэрыя бон будзе выпушчана 1 студзеня на суму 5 млн. злотых. Выпуск пазыкі зьвязан з катастрафічным фінансавым становішчам магістрату. Пазыка будзе скарыстана для частковай ліквідацыі вялізарнай запазычанасьці магістрату па зарплаце рабочых і служачых. (ТАСС).

Мракабэсы ў сутане арудуюць

Духавенства Польшчы зьяўляецца актыўным дапаможнікам у падрыхтоўцы фашызму да нападу на Савецкі саюз. З амбону і ў прэсе мракабесы ў чорнай сутане вядуць бязупынную кампанію за крыжовы паход супроць СССР.

Іх антысавецкая дзейнасьць не абмяжоўваецца амбонам і прэсаю. Клер у фашысцкай Польшчы прымае і непасрэдны актыўны ўдзел у падрыхтоўцы насельніцтва да вайны. Так, ва многіх навучальных установах айцы-духоўныя зьяўляюцца арганізатарамі і кіраўнікамі па падрыхтоўцы моладзі ў вайсковай справе. **Яны арганізоўваюць, як гэта робяць айцы «Піяры» стрэльбышчы і асабіста кіруюць вайсковай падрыхтоўкай моладзі.** А вось зараз віленская фашысцкая прэса падае, што **біскуп Бандурскі стварыў ваенную арганізацыю сярод лясьнічых на абшарах Заходняй Беларусі.**

Сам арганізатар новай ваеннай арганізацыі лясьнічых так акрэсьлівае яе задачы: **«У лясох ёсьць глухія месцы, якія зьяўляюцца добрым укрыцьцём для рэвалюцыйных рабочых і сялян. Задача ваянізаваных лясьнічых — выкрываць гэтыя месцы ўладзе і самім непасрэдна распраўляцца з рэвалюцыйнымі рабочымі і сялянамі. І, па-другое — у часе вайны ваянізаваныя лясьнічыя павінны аказваць дапамогу польскай арміі, і быць праваднікамі для сваіх войск».**

Для ваеннай падрыхтоўкі лясьнічых у Вільні пры першым палку легіёнаў створаны каротка-тэрміновыя інструктарскія курсы. **47 чалавек ужо скончылі курсы** і пасланы па «працу». На днях адкрываюцца курсы па падрыхтоўцы інструктароў хэмікаў і супроцьпаветранай абароны.

Новая ваенная арганізацыя лясьнічых налічвае зараз больш 1.000 чалавек, 800 з якіх рэгулярна праходзяць ваенную падрыхтоўку.

Як бачым з задач новай арганізацыі, **галоўнай мэтай яе ў мірны час зьяўляецца дапамога акупантам у барацьбе з партызанскім рухам, які зараз ахапляюцца ўсё новыя раёны на ЗБ і ЗУ;** у ваенны час—шпіянаж і кіраўніцтва партызанскімі атрадамі ў тыле праціўніка.

Пастанова прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б і калегіі НК-РСІ БССР ад 28 лістапада 1932 г.

Прэзыдыум ЦКК КП(б)Б у часе правядзеньня пленуму ЦКК у клюбе саюзу мэдсанпрацы, таго саюзу, які павінен быць носьбітам санітарыі і гігіены ў рабочы быт і яго ўстанову адпачынку (клюб), устанавіў адсутнасьць самых элемэнтарных гігіенічных умоў, асабліва пры ўваходзе ў клюб (уборная, сходы), выходзячы з чаго пастанаўляе:

1. Фракцыі ЦП саюзу мэдсанпрацы паставіць на від.
2. Загадчыку культсэктару ЦП саюзу мэдсанпрацы тав. **Конанаву** абвясьціць вымову.
3. Загадчыку культсэктару гаркому саюзу тав. **Блюмінай** абвясьціць вымову і з работы зьняць.
4. Загадчыку гаспадаркі клюбу мэдсанпрацы тав. **Ляпчынскаму** абвясьціць суровую вымову і з работы зьняць.
5. Прапанаваць ЦП саюзу разгарнуць жорсткую крытыку работы клюбу мэдсанпрацы перад масамі членаў саюзу.
6. Папярэдзіць усё праўленьне клюбу і асабліва загадчыкаў, што ў выпадку выяўленьня антысанітарнага становішча клюбаў, інтэрнатаў і інш. грамадзкіх памяшканьняў, будуць прыняты меры суровага спагнаньня.

Даручыць сац. культ. групе правесьці праверку становішча клюбаў, інтэрнатаў і грамадзкіх памяшканьняў.

Пастанову апублікаваць у друку.

Старшыня ЦКК КП(б)Б нарком РСІ БССР **Лычоў.**

„Пра дробязі“

У апошнія часы некалькі аслаблена ўвага друку да такой справы, як рэпэртуар нашых кіно. Рэдка ў нашых газэтах сустрэнеш водгук на той ці іншы кіно-паказ, які даецца менскімі кіно-тэатрамі. У выніку экраны часта загружаюцца ўсякім барахлом, амэрыканскім атрэп'ем.

Ня спыняючыся падрабязна на гэтым пытаньні, якое лічым, будзе ўзьнята шырэй на старонках нашых газэт, для прыкладу возьмем **кіно-камэдыю «Паспешнае вясельле,** што ідзе ў кіно **«Пралетары».**

Мардабой, пітурханцы, сальнасьці, плоскія жарты і ўсякая іншая лабуда—вось зьмест карціны.

А калі зірнуць, хто наведвае гэты паказ, то яшчэ больш абураешся, бо пераважна ідуць сюды школьнікі і нават дашкольнікі, якія хутка ўспрымаюць і моцна рэагуюць на любы зубадрабільны эпізод карціны. Гэта павінна запаўняць вольны час рабочага і адначасова служыць «выхаваўчым» матар'ялам для нашага маладога пакаленьня! Але і пра гэта ў іншы раз.

Нас яшчэ зацікавіла адна «дробязь» у гэтым кіно «Пралетары». Як ва ўсіх кіно-тэатрах, так і тут усе сьцены фае ўвешаны фотаздымкамі новых заводаў, фабрык, жылых дамоў і інш. новабудоўляў. Гэта трэба толькі вітаць. Прынамсі, глядач, чакаючы паказу, можа наочна азнаёміцца з нашымі дасягненьнямі на фронце сацыялістычнага будаўніцтва. Фотаздымкі якраз падабраны ўдала і тэхнічна выкананы ня кепска, але нешта ўсё-ж выклікае сьмех гледача.

Школьнікі-гледзячы купкамі становяцца ля вітрын і з рогатам паказваюць пальцамі на здымкі. Выяўляецца, што яны сьмяюцца ня з фотаздымкаў, а з надпісаў пад гэтымі карткамі. Адзін шустрэйшы хлапчук кідае праз сьмех рэпліку: «Тут, мабыць, яшчэ ня зусім ліквідавалі няпісьменнасьць, хоць БССР ужо і абвешчана суцэльнапісьменнай».

Углядаемся ў надпісы і чырванеем сораму за адміністрацыю кіно засьцілае твар. Пад здымкам будаўніцтва трамваю напісана **«Будуаць транвай».** У другім месцы—**«Будуюць транвай на Варашылаўскуго»,** далей—**«Дом на Сьврядлоўскай вуліцы»,** потым—**«Клінічні гарадок», «Белгастэатар», «Зрунованней цегляней сьцяны»** і інш. пэрлы.

І гэта «дробязь» вісіць у культурна-асьветнай установе, якою зьяўляецца кіно! На яе спакойна пазіраюць тысячы гледачоў, праўда, некаторыя пасьмяюцца, іншыя проста не заўважаць, а трэція думаюць, што так і трэба.

Наша думка, трэба накіраваць «ліквідатара няпісьменнасьці» ў кіно «Пралетары» і ліквідаваць там такія агідна-неахайныя і наплюйскія адносіны да таго калецтва ня толькі мовы, але і людзей, якое адбываецца ў кіно «Пралетары» праз трагі-камэдыі «Пасьпешнае вясельле», ды праз падобныя надпісы.

Глядач.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Дэкаднік Беларускай Акадэміі Навук у Маскве

Разгорнута шырокая падрыхтоўка да арганізацыі і правядзеньня ДЭКАДНІКА БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК У МАСКВЕ.

Мэта дэкадніка — пазнаёміць навуковыя арганізацыі і працоўных сталіцы СССР з дасягненьнямі Савецкай Беларусі ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва і сацыялістычнай культуры.

У часе дэкадніка рад беларускіх вучоных выступіць у Маскве з дакладамі аб дасягненьнях навукі БССР, аб шляхох барацьбы за павышэньне ўраджайнасьці, скарыстаньні прыродных багацьцяў рэспублікі і вывучэньні вытворчых сіл.

ДЭКАДНІК МЯРКУЕЦЦА ПРАВЕСЬЦІ Ў СТУДЗЕНІ 1933 г.

Дадатковыя ільготы былым чырвонагвардзейцам, чырвоным партызанам і іх сем'ям

ЦВК і СНК БССР устанавілі рад дадатковых ільгот для былых чырвонагвардзейцаў, чырвоных партызан і іх сем'яў.

У галіне забесьпячэньня прадуктамі харчаваньня, прамтаварамі і інш. былыя чырвонагвардзейцы і чырвоныя партызаны, якія жывуць у гарадох, прыраўноўваюцца з першага кварталу 1933 году да рабочых вядучых галін прамысловасьці і ўключаюцца ў першы сьпіс першай катэгорыі, а іх утрыманцы — да ўтрыманцаў рабочых.

Жыльлёвая плошча для былых чырвонагвардзейцаў, чырвоных партызан і іх сем'яў даецца на-роўні з рабочымі.

Гарадзкім саветам прапанавана прадаставіць былым чырвонагвардзейцам, чырвоным партызанам права бясплатнага праезду ў гарадзкіх трамваях і аўтобусах.

Галоўсацстрах, Наркамат аховы здароўя павінны выпусьціць спэцыяльныя фонды для пасылкі былых чырвонагвардзейцаў і чырвоных партызан на курорты, у санаторыі і дамы адпачынку.

З 1-га лістапада 1932 году за былымі чырвонагвардзейцамі і чырвонымі партызанамі, — інвалідамі грамадзянскай вайны, якія атрымліваюць звычайную пэнсію ад органаў народнага камісарыяту сацыяльнага забесьпячэньня і працуюць — захоўваецца 50 проц. пэнсіі.

Для былых чырвонагвардзейцаў і чырвоных партызан устаноўлена права на атрыманьне білетаў у тэатры, кіно і кіно-перасоўкі без чаргі і са скідкаю ў 50 проц.

Упаўнаважанаму НК Шляхоў Зносін і Наркамводу даручана даць перавагі былым чырвонагвардзейцам і чырвоным партызанам на атрыманьне білетаў у касах чыгуначнага і воднага транспарту на-раўні з вайсковымі.

Вінаватыя ў парушэньні паказаных ільгот і пераваг для былых чырвонагвардзейцаў, чырвоных партызан і іх сем'яў будуць прыцягвацца да адказнасьці.

У ПРЭЗЫДЫУМЕ ЦВК

* Прэзыдыум ЦВК паставіў перад музэем Рэвалюцыі наступныя задачы: прывядзеньне ў поўны парадак дому першага зьезду РСДРП і абсталяваньне ў ім навукова-прапрацаванай і мастацкі аформленай выстаўкі. Павінна быць пашырана работа па абслугоўваньні пэрыфэрыі шляхам далейшага разгортваньня сеткі выставак-перасовак і арганізацыі аддзелаў музэю Рэвалюцыі пры мясцовых музэях у Гомелі, Віцебску і Магілеве, арганізацыі куткоў музэю Рэвалюцыі ў клюбах, дамох культуры, хатах-чытальнях і г. д.

Прэзыдыум ЦВК БССР абавязаў музэй Рэвалюцыі прыняць усе меры для зьбіраньня матар'ялаў, якія адлюстроўвалі-б рэвалюцыйны рух, гісторыю партыі і сацбудаўніцтва па БССР.

* У сувязі з ад'ездам з БССР тав. **Гантмана, Рыжова, Васілевіча, Палякова** і пераходам на іншую работу тав. Равіса, прэзыдыум ЦВК БССР прызнаў іх выбыўшымі са складу нацкамісіі і замест іх увёў у склад нацкамісіі т. т. **Кавальчука, Коўлеца** (АЎВІЦ), **Герцовіча** (ЦК ЛКСМБ) і **Ляўкова.**

* На працягу сьнежня будзе праводзіцца ўсебеларускі агляд работы фінансавых сэкцый гарадзкіх, мястэчковых і сельскіх саветаў БССР. Для кіраўніцтва аглядам арганізавана цэнтральная камісія пад старшынством члена прэзыдыуму ЦВК тав. Дубаўцова. Для прэміяваньня лепшых сэкцый вылучан прэміяльны фонд.

Скарачэньне штатаў і спрашчэньне савецкага апарату

Намесьнік наркому РСІ БССР тав. **Гурэвіч** паведаміў супрацоўніку Белта аб ходзе падрыхтоўчай работы па скарачэньні штатаў і спрашчэньні савецкага апарату, паводле апошняй пастановы ўраду.

Пад кіраўніцтвам адказных работнікаў наркамату РСІ арганізаваны 22 камісіі, якія заняліся разглядам наяўных штатаў у першую чаргу ў цэнтральных установах БССР, не закранаючы пакуль раённыя ўстановы. З першых-жа дзён работы камісій выявілася, што ёсьць магчымасьць скараціць апарат ня толькі да нормы вызначанай саюзным урадам, але і павялічыць скарачэньне, бо штаты надзвычай разбухлі.

У Белмэталяаб'яднаньні па штату на 1932 год было запраектавана 65 адзінак, а працуе 71 работнік. Камісія выявіла, што трэба пакінуць толькі 52 адзінкі. Скарачэньнем магчыма на 27 проц. У Наркамцяжпраме (без кіраўніцтва мясцовай прамысловасьці) ёсьць 101 работнік. Мяркуецца скараціць штат на 29 чал. і г. д.

Амаль усюды скарачэньне запраектавана ня толькі за лік ушчыльненьня працоўнага дня супрацоўніка, але і за лік спрашчэньня самога апарату шляхам скарачэньня раду сэктараў, груп і ліквідацыі паралелізму ў іх рабоце.

Папярэднія вынікі работы паасобных камісій паказваюць на неабходнасьць ліквідацыі аб'яднаньняў і арганізацыі замест іх нешматлікіх ячэек у выглядзе трэстаў пры адпаведных наркаматах. Гэтае пытаньне ў бліжэйшыя дні будзе разгледжана на прэзыдыуме ЦКК-НК РСІ.

Цікавыя вынікі работы камісіі па абсьледаваньні рознага роду прадстаўніцтваў гандлёвых арганізацый. Упаўнаважаны Данбасгандлю па БССР у сваёй заяве РСІ піша: «Я прыехаў у БССР 8 кастрычніка, заняў памяшканьне, набраў штат работнікаў, але да гэтага часу сяджу без справы і выдаткоўваю грошы. Рэзультатаў-жа работы няма, бо на ўсе мае тэлеграмы аб закупцы тых ці іншых тавараў, Данбасгандаль адказвае маўчаньнем. Самастойна закупаць тавары я ня маю ніякага права». Упаўнаважаны «Ленінторга» заяўляе: «мне ў БССР рабіць няма чаго». Упаўнаважаны МСПО на пытаньне намесьніка наркома РСІ, што вы зрабілі для МСПО адказаў: «У нас шмат прадстаўнікоў, сродкаў траціцца многа, а вынікаў вельмі мала». Прадстаўнік «Кіевторга» і бюро попыту і прапаноў, былы біржавік, жыхар Менску трымае кантору ў сябе на даму. На запытаньне намесьніка наркома—«колькі атрымліваеце», гэты прадстаўнік адказаў: «300 руб. з «Кіевторга» і 450 руб. ад бюро попыту і прапаноў, апрача таго, 75 руб. у месяц кватэрных і 10 руб. у суткі камандыровачных». А што вы для бюро зрабілі? «Вельмі шмат». Вядзеце якую небудзь справаздачу? —«Ніякай справаздачнасьці не вяду, бо ніякай канцылярыі ў мяне няма».

Асноўная задача камісіі РСІ—хутчэй рэалізаваць дырэктыву ўраду аб палягчэньні работы Савецкага апарату, з тым, каб ён стаў больш гібкім і працаздольным.

Разьвядзеньне вінаграду ў БССР

Дасьледчык-настаўнік рагачоўскага пэдтэхнікуму тав. **Рудкоўскі** з 1904 году праводзіць досьледы па вырасьліваньні ва ўмовах Беларусі вінаграду. Тав. Рудкоўскі вырасьціў 5 новых гатункаў вінаграду: «цёмны», «ружовы», «дыямэнт Траўбэ», «Адэлія-Мадэлен-Анжэвін» і «мускат жоўты». Плошча вінаградніку Рудкоўскага ў гэтым годзе займала 700 кв. мэтр., на якой знаходзіцца 120 кустоў. Ураджай з куста ў сярэднім дасягае ад 3,5 да 5 кілгр. у год.

Вопыт тав. Рудкоўскага гаворыць аб магчымасьці шырокага разьвядзеньня вінаграду ў паўднёвых раёнах БССР.

Паведамленьне

7 сьнежня ў памяшканьні яўрэйскага дзяржаўнага тэатру склікаецца ПАШЫРАНЫ СХОД АКТЫВУ МЕНСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ЛКСМБ.

На парадку дня: вынікі VI пленуму ЦК УсеЛКСМ і задачы ЛКСМБ.

Дакладчык сакратар ЦК ЛКСМБ тав. **Герцовіч.**

ГК ЛКСМБ.

Першы Дзяржаўны Тэатр БДТІ
Сёньня — Кузьма Чорны
БАЦЬКАЎШЧЫНА
Эпопэя ў 4-х дзеях.
Пачатак у 8 гадзін вечара. Білеты ў раб. касе і касе тэатру.

Памяшканьне Польскага дзярж. тэатру Савецкая, 28 тэл. 15-20
БЕЛАРУСКІ РАБОЧЫ ТЭАТР ЦСПСБ
СЁНЬНЯ
Кухня сьвятасьці
сатырычная апэрэта у 3-х дзеях.
Пастаноўка В. Я. Галаўчынера. Музыка Шкоцкага. Танцы Е. І. Вульф
Пачатак роўна ў 8 г. 30 м.
Гэтымі днямі—„КОНТР-АТАКА“

ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА — Каса—ад 1 г. дня — ХОД КАНЕМ — ЦУДА ВАЎКОЎ — Звыш прагр.—хроніка
Пралетары — Вячэрнія сэансы: Мастацкі фільм ХАЗ-ПУШ драма ў 6 частках. Дзенныя дзіцячыя сэансы: Мастацкі фільм ЯШЧЭ 12 Кіно-п'еса ў 6 ч.
„СПАРТАК“. Каса—ад 1 г. дня. — Новы мастацкі фільм ПАЎНОЧНАЯ КАХАНЬНЕ драма ў 7 частках.

Менскі гарсавет т-ва
„ПРЫХІЛЬНІК ДЗЯЦЕЙ“
паведамляе загадчыкаў усіх ШКОЛ і дзіцячых устаноў гор. Менску, якія атрымліваюць СРОДКІ ад т-ва на гарачыя сьняданьні, абутак, вопратку і іншых, што яны на працягу сьнежня ПАВІННЫ АТРЫМАЦЬ калегічныя грошы. Пасьля гэтага тэрміну грошы ня будуць выплачвацца.
Асабліва гэта датычыць школ: 38, 13, 31, 15, 1 і 7.
Менгарсавет т-ва „Прыхільных дзяцей“.

КІНО Інтэрнацыянал
АД 5 СЬНЕЖНЯ І ШТОДЗЕННА
ЗАМЕЖНАЯ КАМЭДЫЯ
ШЛЮБ аб ЗАКЛАД
У галоўн. ролях: ГЕОРГ АЛЯКСАНДР, КАРМЕН БОНІ, ЗВІ-ЗНКА.
ЗВЫШ ПРАГРАМЫ КІНО-ХРОНІКА САЮЗКІНО
Каса адкрыта ад 12 гадз. дня

Даводзіцца да ведама ўсіх спажыўцоў электраматар'ялаў, што для
ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЯ ЭЛЕКТРАМАТАР'ЯЛАМІ:
лямпамі, установачнымі вырабамі, нізкавольтным фарфарам і асьвятляльнай арматурай
на 1933 год,
АПОШНІЯ ПАВІННЫ ПАДАЦЬ ЗАЯЎКІ
АПТОВА-ЗБЫТАВОЙ БАЗЕ УЭА—
МЕНСК, САВЕЦКАЯ 59.
Тэрмін падачы заявак 15-XII—32 году.
Кліентура, якая не здасьць заявак да вышэйпаказанага тэрміну, ня будзе ўключана ў плян забесьпячэньня на 1933 г.
КІРАЎНІЦТВА БАЗАЙ.

Інстытут філёзофіі АН БССР.
СЁНЬНЯ, у 8 гадзін вечара, у залі Акадэміі Навук БССР адбудзецца
пасяджэньне ін-ту філёзофіі і ТВМДБ,
прысьвечанае 300-годзьдзю нараджэньня Сьпінозы.
ПАРАДАК ДНЯ: 1. Матэрыялізм і атэізм Сьпінозы (даклад т. Выдры). 2. Тэорыя пазнаньня Сьпінозы (даклад т. Левіна Г.).
Прысутнасьць работнікаў інстытуту, членаў ТВМДБ, аспірантаў-філёзофаў—абавязкова. Запрашаюцца ўсе жадаючыя.
Інстытут Філёзофіі.

6 сьнежня, у 7 гадзін вечара, у памяшканьні гарпрафсавету (пакой № 1, заля пасяджэньняў)
склікаецца
нарада старшынь шэфкустоў
разам з шэфактывам г. Менску.
ПАРАДАК ДНЯ:
Разгортваньне работы па конкурсе на лепшых шэфкуст, шэфячэйку і шэфактывіста.
ГАРШЭФСАВЕТ.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА ДЗЯРЖБАНКУ
СКЛІКАЕ на 7-га сьнежня г. г. у 7 гадзін вечара, у памяшканьні дзяржбанку
НАРАДУ з КЛІЕНТУРАЙ
па пытаньні вучоту і справаздачнасьці.
Яўка ўсіх кліентаў канторы абавязкова.
АДМІНІСТРАЦЫЯ.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР.
7-га сьнежня
ВЯЛІКІ ЦЫРКАВА-ЭСТРАДНЫ ПАКАЗ
Прымаюць удзел артысты Ленінградзкага „ГОМЭЦ'а“.
Білеты ў рабочай касе з 12 да 2-х і 4-6 і ў касе тэатру.
Пачатак у 9 гадзін вечара.
ПАДРАБЯЗНАСЬЦІ Ў АФІШАХ.

„ТОРГСІН“
даводзіць да ведама што з 25-XI-32 г.
адкрыт МЯСНЫ І РЫБНЫ магазын
па Ленінскай, 14.
Магазын працуе з 10 гадз. раніцы да 6 гадз. вечара.
„Торгсін“

ЦЭНТРАЛЬНЫ ДОМ ТЭХНІКІ
ЦК ЛКСМБ і НКЛП
КУПЛЯЕ АБСТАЛЯВАНЬНЕ
для фізычнай і хэмічнай лябараторый,
а таксама электравымерніцкую апаратуру як спраўную, так і патрабуючую некаторага рамонту.
З прапановамі зьвярачацца: Менск, Камсамольская, 25, тэл. 9-32, па аўтамату—2-17-27.
Дырэкцыя ЦДТ.

10-ы ДЗЯРЖЗЬВЯРЫНЕЦ
ПРЫБЫЎ НОВЫ ТРАНСПАРТ
зьвяроў і птушак.
Зьвярынец адкрыт з 9 гадз. раніцы да 11 гадз. вечара штодзенна.
Па калектыўных заяўках прадстаўляецца 50 проц. скідка. Зварачацца ў кантору зьвярынцу загадзя.

ПАДПІСВАЙЦЕСЯ НА 1933 Г.
НА ШТОДЗЕННЫ БЮЛЕТЭНЬ
„ИНОСТРАННАЯ ТОРГОВАЯ ИНФОРМАЦИЯ“
(3-ці год выданьня)
Усесаюзнай гандлёвай палаты,
які дае па сусьветнай прэсе (165 часопісаў і 70 газэт на эўроп. і ўсходн. мовах) інфармацыю (у форме сьціслых рэфэратаў і асобных заметак) па кан'юнктуры рынку асобн. тавараў (10 асобных сэрый) і па эканоміцы краін Захаду і Ўсходу.
Цана 15 р.—за адну сэрыю ў мес. Наступныя сэрыі па 10 р. у мес.
Па жаданьні высылаецца падрабязны прасьпэкт.
Для паскарэньня атрыманьня падпісчыкамі бюлетэня „ИТИ“, прапануецца афармляць падпіску непасрэдна праз рэдакцыю „ИТИ“ Москва, Центр, Ильинка, 6. Апрача таго падпіска прымаецца ва ўсіх паштовых аддзяленьнях Саюзу.

Аршанская аўтамабільная школа ФЗВ „САЮЗТРАНС“
абвяшчае ПРЫЁМ вучняў на аддзяленьне
шофэраў механікаў у ліку 45 асоб з палутарагадовым тэрмінам навучаньня.
Прымаюцца асобы ва ўзросьце 15-18 год. з адукацыяй за сямігодку.
Прыём заяў да 15-XII г. г.
Да заявы трэба дадаць дакуманты: аб адукацыі, сац. становішчы, стане здароўя, засьведчаную анкету і паштовых марак на 30 кап.
Адрас школы: г. Ворша, Аўта-школа.
Стыпэндыяй ад 29 да 45 рублёў і інтэрнатам вучні забясьпечваюцца.
Адміністрацыя школы.

У аддзел аб'яў званеце па тэлефону 7-81

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.
Менск, друкарня «Зьвязды».
Галоўлітбел № 337.